

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
1-hasábos pehít sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér pehít sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, december 7.

Mai számunk főbb közleményei:

- A döntés napjai.
- Főhercegnők a jótékonyág szolgálatában.
- Akit az uzsorások házasítanak meg.
- Elsikkasztott százvezetők.
- Agyonlőtte a gazdáját.
- Betörés zeneszó mellett.
- Tarka históriák.
- Sétám a városilgétben.
- Turbános szélhámosok.

A társadalom és a politika.

Arad, december 6.

Abban a sötét bizonytalanságban, amelynek köde a magyar politikai válságot sűrűen átfogja, csak egy látás biznyosnak: az a keserű kiállítás, hogy Magyarországnak Ausztriával való összeláncolása, a 67-es kiegyezéssel létrehozott közösügyes állapot marad ugy, amint eddig volt, mindaddig, amíg a nemzetnek sorsát intéző láthatatlan kéz föl nem oldja ezt a nehéz láncot s valamely világraszóló nagy esemény szét nem választ bennünket. A magyar alkotmány gyengének látszik arra, hogy vele hazánk önnállóságát, függetlenségét kivivjuk s a nemzet öröklött hibákkal terhelve soha se tud egységesen föllépni. A pártoskodás, széttagoltság, hatalomra való vágyás, rang és cimkórság s a mindentudó a megmondhatója, mi más száz meg száz baj és betegség gyötri ezt a nemzetet, olyannyira, hogy napról-napra aggasztóbb lesz a

helyzet, reménytelenebb a küzdelem, melyet ugyan nemes és nagy célokért örökös huza-vonával, dicső multtal, hősi névvel bíró, erős nemzethez alig illő, szinte gyermekes alkotmánycsdi játékkal folytatunk. Kifárasztjuk, lejárattjuk az ország legnagyobb államférfiait, jobb sorsra érdemes nagyjait s a minduntalan megújuló belviszály és testvérháboru lassanként megsemmisíti a nemzet életerejét, munkakedvét és munkaképességét. Kard helyett törvénykönyvvvel a kezünkben viaskodunk, harcolunk a bécsi mindenható hatalommal s a rossz szomszéd gunyos mosolylyal kíséri a paragrafusokkal való handabandázást, amelylyel nem ejthetünk rajta sebet soha.

Ha már karddal nem akarunk, nem bírnak vagy nem merünk rajta sebet ütni, hogy érezze a csapást, hogy fájjon neki a vágás és eszméljen: nyuljunk olyan fegyverhez, olyan eszközhöz, amely módunkban áll s amelylyel semmit se kockáztatunk. Létesítsünk erős és egységes magyar társadalmat gazdasági, kereskedelmi és ipari téren vivandó küzdelem sikerének biztosítására. Fogjon össze a bocskoros pórtól kezdve a hercegi korona tulajdonosáig a magyar társadalom minden rendü és rangu tagja, politikai párt és vallásfelekezeti különbség nélkül, Ausztria iparának és kereskedelmének végletekig menő bojkottálására. Nem kell ehhez se tulipán, se kokárda, nem kell ehhez semmi kiftyegtetni való jelvény; csupán őszinte, igaz hazafiság, nemzeti

szellem, magyar érzés, no meg egy kis lemondás és áldozatkészség. Ami valóban szerencsétlen helyzetünkben ez az egyedüli mód, melylyel az elbizakodottságában vakon hatalmaskodó rossz szomszéd szarvait letörhetjük.

A magyar ember csak magyar ipari cikket vásároljon, mindenben és mindenütt csak arra adjon pénzt, ami magyar s csupán olyan elengedhetetlenül, nélkülözhetlenül szükséges kellékeket szerezzen be idegenből, amelyeket a magyar ipar nem képes szolgáltatni. Ezeket se a rossz szomszédtól szerezze be, amely állandóan csak ami letörésünkre dolgozik, hanem inkább az angoltól, franciától, a nagy németektől, csak ne Auszriától, a mi halálos ellenségeinktől, akik bennünket tartománynyá, fejős tehenükké akarnak minden áron, minden erejükkel lealacsonyítani. E mezőgazdasági- lag virágzó, hatalmas és erős országban, ahol már az ipar is lendületet nyert s kérkedés nélkül, önámítás és nagyizolás nélkül elmondhatjuk, hogy van már szépen fejlődő iparunk; épen nem tartozik a hiu törekvések, lázas álmok és meddő erőlködések közé a magyar iparnak oly színvonalra való emelése, hogy az ország belfogyasztását kielégithesse, hogy az ország legfőbb közszükségleteit, a mindennapi élet összes kellékeit fönnakadás nélkül szolgáltatassa s az osztrák iparral szemben a magyar társadalom a bojkott terére léphessen.

Tartsák fönn a közösügyes álla-

Az asszony-mentő.

— Franciából. —

Csodálatos város ez a Páris. Mennyi művészzel képes a szerelmet körülzárítani — és mennyi bünt követ el a szerelem segítségével. Annyi bizonyos, hogy a tegnapi eset felülmúl minden eddigit. Ime, mi történt:

Frédéric de L... urhoz, az ismert minisztériumbeli gavallérhoz, elegánsan öltözött, csinos fiatal ember kopogtatott be.

- Bocsánat...
- Tessék, tessék!
- Frédéric de L... ur?
- Én vagyok.

— Uram, kényes ügyben óhajtanék önnel bizalmasan értekezni.

- Kicsoda ön?
- Ezt az egyet nem mondhatom meg.

A nevemet titokban óhajtom tartani, amihez talán jogom van, ha önnek akarok szivességet tenni.

- Halljuk, uram; ön kíváncsivá tesz.
- A fiatal ember azonnal rátért a tárgyra:
- Szereti ön, uram, a feleségét?
- Tessék?!

— Bátorodom kérdezni, hogy szereti-e a feleségét? A kérdés talán kissé merész, de hát az ilyesmit nem lehet mindig tudni. Nagyon ritka az olyan férj, aki több évi há-

zassága után sem feledte el azt az ideális érzelmét, amely őt a házasság jármába hajtotta. Az ügy alapja pedig, amely engem önhöz hozott, éppen ezen a kérdésen fordul meg...

— Uram, elég legyen a tréfából!!
— Pardon, méltóztassék a higgadtságát megőrizni, különben sohasem értjük meg egymást kellő üzleti komolysággal.

Az „üzlet” szó meglepte a miniszteri tisztviselőt.

— Tehát mit kíván ön voltaképpen?
— A dolog egyszerű. Én különös szeszélyből, vagy mondjuk idealizmusból, lejtőre lépő asszonyok megmentésére töreksem. A multam tele van megtévelyedett asszonyok emlékeivel s ez serkent arra, hogy megmentsem azokat, akik még menthetők. Minden időmet erre fordítom s nem kimélek pénzáldozatot sem... magától értetődik, hogy aztán a férjek hálájára számíthatassak.

— Természetesen; folytassa, kérem, a dolog kezd érdekessé válni.

— Nemde?... Nos, uram, felajánlom önnek; az ön tisztelt feleségének megmentését.

— Az én feleségem...
— Igen, mme de L... , ha én közbe nem lépek, ma délután 3 órakor meg fogja önt csalni... Pardon, ne heveskedjék; én pozitív dolgot állítok.

De L... ur arca krétaszínü lett.

— Beszéljen; mondjon el mindent. Bárki is legyen ön, én hálás leszek ön iránt.

— Epen ez az, amit előzőleg óhajtanék pontosan meghatározni. Mondottam már, hogy titkomaak ára van. Azonban nem binném, hogy ön sajnálna két-háromezer frankot most azonnal és a másik ezer frankot a tettenéréskor...

— Természetesen; mindenesetre. De hát bizonyítékot! bizonyítékot!

— Ime a bizonyíték.

Ezzel a különös látogató elővett egy finom, illatszeres levélkét, melynek megpillantásakor L... urnak nagyot dobbant a szive.

— Ismeri, uram, ezt az irást?

— Mutassa meg... adja ide a levelet.

— Majd az alku megkötése után. Szives kedjék a bankárjához intézni néhány sort, a melyben utasítja, hogy nekem kétezer frankot kifizessen.

L... ur megírta az utalványt, azután kezébe kapta a levelet. Ah, csakugyan a felesége levele volt. Minden vonása, a papir, a tinta szine megegyezett azzal, amelyet ő ismert. Válaszlevél volt egy másikra s ez volt irva benne:

„Ne legyen esztelen! Ott leszek, ahol ön kérte.

Alice.”

... a közös háuserget, közös bankot és a közös vámterületet; de mi magyarok önként nem küldözgetjük, nem adogatjuk, nem szórjuk a pénzünket az osztrák ipar hizlalására, Ausztria szarvainak növelésére, hanem a magunk iparának emelésére, a saját erőnk fokozására fordítjuk minden fillérünket. Az igaz hazafiság, a józan ész ezt követeli tőlünk. A magyar társadalom térjen észre, fogjon össze s ha már a nagy politikában, a közjogi problémák megoldása körül eltérők is a vélemények, az ország jólétének, gazdagodásának, a nemzeti erő gyarapításának kérdésében értsen egyet s teljes igyekezettel törekedjék az egyesgyedül előtte álló uton elérni a célt, mely minden magyarnak legfőbb föladatát képzi. Magyarország önállóságának, függetlenségének kivívása felé ez a legbiztosabb út, mert ez szabad, mert ezt nem zárja el se törvény, se császári parancs, mert ehhez nem kell sem Ausztria beleegyezése, sem a korona szentesítése.

Nem először merül föl ennek eszméje. Egyszer, igaz, kudarcot vallottunk vele. De azóta egy másik nemzet: a török példát mutatott a komoly, igazi és hatásában nagyszerű bojkottra. Ha ezt utánozzuk, ha ehhez a kelet népének eddig nem sejtett energiája száll a lelünkbe: nekünk is sikert kell érünk. S ennek a politikai eredménynek kicsikarása sokkal több vívmányt teremthet, mint a mennyit most Bécsből hasztalan kérnek.

A békésmegyei főispánság. Tudvalévő, hogy Dóry Pál békésmegyei főispán megvált állásától. Már megindultak a kombinációk az utódot illetőleg. Beszélnek, hogy *Wenckheim László gróf, Széchenyi Antal gróf, Fábry Károly, vagy Beliczay Géza* lesz a főispán. Ez ügygel kapcsolatban Fábry Károly ezt a nyilatkozatot teszi közzé:

Egy eszaki lap a megüresedett békési főispánság betöltéséről kombinálván, arra töb-

Ez rendez vous, semmi kétség. L... ur a haját tépte.

— Csak nyugalom uram, nyugalom! — biztatta a látogató. — Mi ketten szintén ott leszünk a találka helyén, amelyet én megtudtam s ön megmentheti a feleségét, mielőtt vétkezett. Sziveskedjék tehát azonnal velem jönni és kocsit fogadni; előbb a bankárjához megyünk, onnan pedig a találkára.

A misztikus idegen teljesen a hatalmában tartotta L... urat, aki kábultan ült vele bérkocsiba, elment a bankárhoz, kifizette a kétezer frankot, aztán a Madeleine templom mögé hajtottak.

Pont három óra volt... még öt perc és csakugyan megjelent madame de L...

A férje rémülten ugrott ki a bérkocsiból s a feleségéhez futott, aki zavartan mesélte el, hogy egy-két órával előbb valami bérszolga levelet hozott egyik barátjától, aki öngyilkossággal fenyegetőzve könyörgött, hogy jöjjön el három órára a Madeleine-templom elé, mert beszélni akar vele s nem meri meglátogatni...

— Hát erre irtad ezt a levelet?

— Igen.

De L... urnak felnyílt a szeme. Hirtelen megfordult, hogy a kétezer frankját fölön-
cipje... hanem az idegen már tovább állott a bérkocsival.

beket felemlit, ekkor végén azzal, hogy eddig csak az a pozitív, hogy Kossuth Ferenc engem táviratilag magához kéretett és habár Justh párti is vagyok, felajánlotta nekem a békésmegyei főispánságot, mit én elveim miatt nem fogadtam el. Ebből a hírből egy szó sem igaz. Kossuth nem táviratozott, nem is ajánlotta fel sem közvetve, sem közvetlenül és én nem is reflektálnék rá.

A döntés napjai.

Elmaradt audiencia.

Távirati tudósítás.

Arad, december 6.

A mai nap nem hozott semmi váratlan fordulatot a politikában. AZ államférfiak tanácskoztak egymás között a válságból való kibontakozásra nézve, de pozitívum nincs. A házelnökök audienciája, amely mára volt kitűzve, elmaradt, mert Návay Lajos megbetegedett. Ujabbi királyi audienciákra nézve sem történt a mai napon semmiféle intézkedés.

Mai tudósításunk itt következik:

Kombinációk.

Budapesti tudósítónk jelenti: Ma híre terjedt, hogy Lukács László a kora reggeli órákban automobilon kerülő utakon Bécsbe utazott és még ma délelőtt kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert Lukács László el sem utazott, hanem az egész nap folyamán Budapesten tartózkodott.

A délelőtt folyamán *Wekerle Sándor* miniszterelnök hosszasan tárgyalt a válság ügyében *Gál Sándor* képviselőházi elnökkel.

Politikai körökben arról is beszéltek, hogy *Wekerle Sándor* miniszterelnök, aki a vasárnapot Dánoson töltötte, a legközelebb, talán már holnap ismét Bécsbe utazik, hogy külön kihallgatáson jelenjék meg a király előtt. Ezen az audiencián, hír szerint, a király tudomására fogja adni, hogy újabb koronatanácsot kíván tartani. A miniszterek tehát megint megjelennek a király előtt.

Politikai körökben ma annak is híre járt, hogy a kabinet két tagja felkereste *Zichy János* gróft és felkérte, vállalja el egy átmeneti kormány vezetését. Ezt a hírt hivatalosan nem erősítették meg.

A függetlenségi miniszterek.

A kormány, köztudomás szerint, legutóbb, *Wekerle Sándor* miniszterelnök útján, megsürgette régebben előterjesztett lemondási kérvényének elintézését és ezzel hivatalától való fölmentését. A negyvennyolcas, függetlenségi Kossuth-párt egyik nagytekintélyű tagjának egy hírlapíró előtt tett, alábbi nyilatkozatából kitűnik, hogy *Wekerle* miniszterelnök audienciáján a függetlenségi miniszterek külön megbízásában is eljár. A nyilatkozat így szól:

— Kossuth Ferenc és *Apponyi Albert* gróf miniszterek *Wekerle Sándor* miniszterelnök közvetítésével külön kérelemmel is járultak a király elé. Arra kérték, hogy kettőjük elbocsátásához még abban az esetben is járjon hozzá ő felelőse, ha a kabinet hatvanhetes tagjait esetleg sikerül is rábírnia arra, hogy a parlamenttől fölhatalmazást kérjenek az állami és közözügyi szükségletek ideiglenes folyósítására. A király erre a speciális kérelemre szintén nem válaszolt.

Osztrák agráriusok a magyarokhoz.

A bécsi agrár központ, mint a *Magy. Tud.* jelenti, a készízetések felvétele ügyében tartott közgyűlésén egyhangulag hozott határozata alapján távirati felszólítással a magyar agráriusokhoz fordult, hogy a közös agrár érdekek védelmében, a vámkülfölddel szemben szolidárisan járjanak el. Bécsi forrás szerint ezt a határozatot azzal lehet megmagyarázni, mert az osztrák földművelésügyi kormány az eddigi gyakorlat ellenére nem képviseltette magát a közgyűlésen, így — írják Bécsből — az osztrák kormány ezen barátságtalan magatartásának következménye, hogy az osztrák agrár központ kénytelen bárhol szövetséges-társat keresni, ahol talál. Nem tudjuk elhinni — írják Bécsben — hogy az osztrák agrár központ indokolása így szólna, szükségesnek tartjuk ezért az illetékes hivatalos körök meghallgatását.

Csatlakozás a Kossuth-párthoz.

Nagyváradról jelenti: A biharmegyei függetlenségi párt vasárnap tartotta közgyűlését Nagyváradon, hogy az országos függetlenségi pártban történt szakadás folytán állásfoglaljon és a lemondott elnök, *Nadányi* helyett új elnököt válasszon. A kerületekből számos választó jött a gyűlésre. *Szathmári Mór, Halász Lajos* Kossuth párti országgyűlési képviselők vezetésével zászlókkal jöttek, az ujfalusi és szalontai választók pedig *Leszkay Gyula* és *Korda Andor* Justh-párti képviselőkkel. A gyűlésen jelen volt *Glatz Antal* főispán, *Erős Rezső* püspöki jószágkormányzó, *Bakács* főszolgabíró és mások. A közgyűlés *Szathmári Mór* indítványára újabb megválasztotta *Nadányit* a függetlenségi párt elnökévé. *Nadányi* az elnöki széket a következő szavak kíséretében foglalta el: T. közgyűlés! Kötelességből hagytam el az elnöki tisztet, mert a párt egyes tagjai eltávoztak Kossuth Ferenc zászlaja alól, (Nagy zaj. Eljen Kossuth! felkiáltások.) aki az én vezérem, akit nem akarunk cserbenhagyni.

Podhraczký Rezső szalontai ügyvéd nem járul hozzá a határozati javaslatához, mert a gyűlés szerinte nincs szabályszerűen egybehívva.

Az elnöki kijelenti, hogy az összehívás a párt hivatalos lapjában szabályszerűen történt s az állásfoglalás dolgában *Glatz Antal* főispánnak adja át a szót.

Glatz Antal főispán elmondja, hogy amikor az országos függetlenségi pártban szakadás történt, mit szívéből sajnál, nyílt levelet tett közzé, mert nem akarta, hogy bárki is kétségben legyen az iránt, hogy milyen irányban kell állást foglalni. Meg van győződve róla, hogyha Kossuth Ferenc nem tud az országnak megfelelő engedményeket kieszközölni, a függetlenségi zászlót lelkesedéssel, hazafisággal, becsülettel, a haza javára fogja lobogtatni. (Nagy tetszés. Éljenzés.)

Nadányi határozati javaslatot terjeszt elő, mely szerint a biharmegyei függetlenségi párt kimondja, hogy a *Kossuth-párthoz* csatlakozik, politikája iránt feltétlen bizalommal viseltetik és meggyőződése, hogy a most folyó nehéz küzdelemben a függetlenségi elvek ép-séggben tartása mellett egyedül Kossuth böles, higgadt és előrelátó politikája képes eredményeket elérni. (Viharos éljenzés.)

Beszélt a gyűlésen még *Bajó Gyula*, *Bereczky Dániel* választó, majd *Szathmári Mór* is felszólalt és fejtegette Kossuth álláspontját. Kossuth Ferenc szigorúan atya szellemében jár el — ugymond — és vannak, akik Kossuthot tanítani akarják. Kossuth igyekszik a nemzetnek előnyöket szerezni és a függetlenségi párt szellemében intézményesen biztosítani az önálló bankot. Rámutat, hogy azok, akik Kossuthot régebben gyalázták, később ünnepeiték. *Szathmári* végül a határozati javaslat elfogadását ajánlja. (Lelkes éljenzés.)

Az elnök a határozati javaslatot elfogadottnak jelenti ki. A közgyűlés Kossuth Ferencet táviratilag üdvözölte és bizalmát biztositotta. A gyűlés azután rendben szétoszlott.

„Alkotmányos kormányzás.”

A bécsi „*Fremdenblatt*”-nak tegnapi vezércikke, a többi között ezeket írja:

Az alkotmányos kormányzás Magyarorszá-

gon sem lehet más, mint az alkotmányosan kormányzott parlamentaris országokban. Egy miniszteriumtól, amely vissza akar lépni, annyit meg lehet követelni, hogy visszalépése által ne zavartassék az államrend és az ügyek szabályozott menete. Ezt megtartják mindenütt.

Elmaradt audiencia.

A képviselőház elnökségének tegnap kellett volna Bécsbe utaznia és ma délben fél 1 órakor kihallgatáson megjelennie a király előtt. Az audiencia azonban Návay Lajos alelnöknek váratlanul közbejött megbetegedése miatt elmaradt. Návaynak heves torokgyulladás van és az ágyat kénytelen őrizni. Gál Sándor, a képviselőház elnöke erről a hirtelen közbejött akadályról telefon útján tett jelentést a kabinetirodának és kérte az audiencia elhalasztását, a mi meg is történt. A kihallgatás valószínűleg a jövő hét első felében lesz.

Kossuth és a Pester Lloyd.

A P. L. mai esti lapja azt írta, hogy Kossuth Ferenc egy kibontakozási tervezetet adott volna át Aerenthal gróf külügyminiszternek. A kibontakozás egyetlen feltétele lett volna Kossuth Ferenc miniszterelnöksége, aminek ellenében a parlament megszavazta volna a bankprovizóriumot, annexiós költségeket s a Dreadnought hajók költségeit.

Éjjel a Magy. Tud.-ban cáfolat jelent meg a P. L. cikkére. A valóság és képzelődés összekeverése a cikk, mondja a félhivatalos. A valóság az, hogy Kossuth Ferencnek volt egy ideiglenes kibontakozási tervezete. Ez abból állt, hogy a függetlenségi párt vegye át a kormányzást a függetlenségi párt elnöke alatt, de 2-3 hatvanhetes politikus is kaphatott volna helyet a kabinetben. A kormány megalkotta volna a választói reformot, hogy részben a királylyal kötött egyezség végrehajtassék, másrészt, hogy a nemzet érdekei a választói törvény megalkotásánál ne veszélyeztessenek. A törvény megalkotására természetesen idő kellett volna, eanél fogva hajlandók lettek volna egy évi bankprovizóriumot adni. A bankkérdésben az új választói törvény alapján összeülő Ház határozott volna.

Nagy Sándor beszámolója. Nagy Sándor dr., a nagylaki kerület országgyűlési képviselője tegnap Sajtényban és Magyarcsanádon folytatta beszámoló körutját. Mindkét községben, melyekben pedig a választások alkalmával aránylag kevés híve volt a függetlenségi és 48-as párti jelöltnek, most igen nagy lelkesedéssel fogadták a képviselőt. A román lakosságú Sajtényban lovasbandérium és nagy kocsisor fogadta Nagy Sándort, Vid Tódor községi bíró pedig lelkes szavakban fejezte ki a választók bizalmát és ragaszkodását. A községháza előtt százakra menő néptömeg gyűlt össze a beszámoló meghallgatására. Fehér Demeter megnyitó szavai után Nagy Sándor hosszabb beszédben ismertette a politikai helyzetet és a függetlenségi és 48-as párt magatartását. Kiemelte beszédében az általános választói jog és az önálló bank követelését, mint az ország megerősítésének és a nép jólétének első feltételeit. Zajos éljenzések között emlékezett meg nemzetiségi politikájáról, mely a békekesség és megértés elvét tartja szem előtt. A népgyűlés erre lelkes hangú határozatban törhetlen bizalmáról biztosította a képviselőt és táviratban üdvözölte Justh Gyulát, mint a függetlenségi törekvések rendíthetetlen harcosát. Hasonló lefolyású volt a magyarcsanádi beszámoló. Itt Pintye János községi bíró és Szántó István községi jegyző üdvözölték a képviselőt, kinek a népgyűlés köszönetet mondott elvhű magatartásáért.

Főhercegnők a jótékonyág szolgálatában.

Ünnepségek Budapesten és Pozsonyban.

Távirati tudósítás.

Arad, december 6

Tegnap Budapesten és Pozsonyban két lélekemelő ünnepség volt, amelyet a humanizmus szolgálatában álló tényezők rendeztek korszakos intézmények megnyitásával kapcsolatosan. A magyar fővárosban a legszebb célokért küzdő Anya- és csecsemő védő egyesület tartott közgyűlést, Pozsonyban pedig a női tanonciskolát nyitották meg. Az előbbi ünnepélyen megjelentek Augusztá és Stefánia főhercegasszonyok, a pozsonyi szép ünnepélyen pedig részt vett Izabella főhercegnő gyermekeivel.

A magasztos ünnepségekről itt következnek tudósításaink:

(Stefánia az anyákról.)

Tegnap délelőtt az Akadémia nagytermében diszülést tartott az Országos anya és csecsemővédő egyesület, amelyen résztvett az egyesület védőnöje: gróf Lónyay Eleménné, Stefánia főhercegasszony is.

A diszülésen nagyszámban, előkelő díszes közönség jelent meg. Ott volt az egyesület elnöknője: báró Dániel Ernőné, a kultuszminiszterium képviselője: Molnár Viktor államtitkár, a belügyminiszterium képviselője: Bosnyák Zoltán, min. tanácsos, Rákosi Jenő főrendiházi tag, gróf Apponyi Sándorné és a fővárosi társadalom számos előkelősége.

Stefánia főhercegasszony 11 órakor automobilon érkezett az Akadémia palotája elé. A diszülést báró Dániel Ernőné megnyitó beszédével vezették be, amelyben üdvözölte és az egyesület nevében köszönetet mondott a fontos védőasszonynak.

Ezután Stefánia főhercegasszony az ünnepelő közönség által élénk figyelemmel és sűrű tetszésnyilvánulással kísért beszédében többek között a következőket mondotta:

— Magasztos célú munkásságunk tetteket kíván. Az emberbaráti szeretet szakadatlan cselekvésre kötelez bennünket. Célunk, hogy a női lélek nemes érzéséhez, az anya szívéhez szóljunk. Ezért akarunk könnyíteni a munkásszony sorsán. Arra törekszünk, hogy fölszárítsuk a könnyeket és hogy a szegény nőket némileg kárpótoljuk a hazának hozott áldozatáért. Előbe akarunk állni annak a járványszerű nyomornak, amely a magyar népséget irtja. Szeretett hazánknak egészséges nemzedéket akarunk biztosítani. Hallgassa meg eszedklő szavunkat az állam és nyiljon meg az emberbarátok nemes szíve.

A zajos óvációk megszűntével, amelyek a fenséges asszony ezen gyönyörű beszédét kísérték, Rákosi Jenő mondotta el magas szárnyalású beszédét, amelyben élesen megtámadta a feminizmus lábrakapását.

A szép beszéd nagy hatást tett a hallgatóságra.

Temesváry Rezső dr. igazgató-főorvos jelenlétének meghallgatása után Bosnyák Zoltán min. tanácsos tolmácsolta a belügyminiszter üdvözlését és a gyermekvédelmi intézmény mindenkori támogatását ígérte.

Azután még Bárczy István fővárosi polgármester a főváros nevében üdvözölte az egyesületet, mire a diszülést Dániel Ernőné be-rekesztette. Stefánia főhercegasszony a társalgóteremben még hosszasan és élénken elbeszélgetett az egyesület vezetőségével.

Délután a Vigadó termeiben volt nagyon szép hangverseny az egyesület javára, óriási érdeklődés mellett. Itt Augusztá főhercegnő is

megjelent Stefánia főhercegnővel együtt, kíséretükkel. Stefánia főhercegnő Bán Dezsőnének, az elnöknének megköszönte az egyesület érdekében kifejtett buzgó működését s megígérte, hogy a maga részéről is igen nagy tevékenységgel szándékozik az ügy fejlesztésében részt venni. Azután báró Dániel Ernőné és Bán Dezsőné bemutatták a hölgybizottság tagjait a fenséges asszonynak. A kitűnő hangverseny Révay Aurélie gyönyörű énekéből, Hanák Árpád mester zongorajátékából és Rév Kálmán ismert fiatal hegedűművész számaiból volt összeállítva.

(Izabella főhercegnő beszéde.)

Pozsonyból jelentik: A pozsonyi Szent-Erzsébet-gyermekotthonnal kapcsolatosan létesített leány-iparostanoncotthonnak tegnap volt ünnepies megnyitása. Az új otthon egyelőre 30 leány részére létesült, akiket a kecskeméti, szegedi és veszprémi áll. gyermekmenedékhelyről hoztak Pozsonyba.

A megnyitó ünnepség az otthon munkatermében folyt le Izabella főhercegnő, a gyermekotthon védőasszonyának jelenlétében. Izabella főhercegnő leányainak, Gabriella, Izabella és Alice főhercegnők és fia, Albrecht főherceg kíséretében jelent meg. Az ünnepségen Pozsony város összes notabilitásai résztvettek. A gyermekotthon-egyesület nevében a védőasszonyt Pálffy István gróf elnök szép beszéddel üdvözölte. A növendékek erre a „Himnusz“-t énekeltek, majd a hercegprimás nevében megjelent Kohl Medárd dr. püspök a gyermekvédelem jelentőségéről beszélt. A belügyminisztert Ruffy Pál miniszteri tanácsos, az áll. gyermekmenedékhelyek főfelügyelője képviselte és beszédében Izabella főhercegnőnek a gyermekvédelem terén kifejtett tevékenységét méltatta.

Izabella főhercegasszony a következőképp válaszolt:

— Fölötte örömdetes, hogy Árpádházi Szent Erzsébet emlékezetére megalkotott egyesületünk már fennállásának első évében kivetheti osztályrészét abból a nagy társadalmi munkából, mely a magyar törvényhozásnak örökbecsű rendelkezése folytán a hazának elhagyott gyermekeit az állam oltalma alá helyezte és azoknak nevelését az ország kötelességévé tette. A kormány jóindulatú érdeklődése biztosítja egyesületünket arról, hogy a kellő támogatást nélkülözni nem fogja. Viszont egyesületünk mindenkor arra fog törekedni, hogy a gondviselésére bízott gyermekeket vallásos, erkölcsös alapon s iparilag kiképzett és munkaszerető honleányokká nevelje. Ebben a tudatban megnyitom az egyesület iparképző osztályát és annak sikeres munkásságához az Isten áldását kérem.

A főhercegnő beszédét a jelenlévők állva hallgatták meg. Egy leánytanone intézett a főhercegnőhöz üdvözlő beszédet ezután, melylyel az ünnepély véget ért.

SPORT.

+ A Toldi klub birkező és súlyemelő mérkőzése szép számban egybegyűlt közönség előtt folytak le. A birkező számok közül Horoczi Béla szereplését kell, hogy kiemeljük, ki gyönyörű munkát végzett. A súlyemelésnél Rédlich József hozott meglepetést, amennyiben félkaru szakításnál a favorit Nyisztort megelőzte 53 klg. emelésével. A tartam emelésnél Papp József lett a győztes, ki az 50 klg. súlyzót 25-ször emelte feje fölé. Az est befejezése Rédlich József rekord emelése volt, amelynél 95 klg. volt a meglepő eredmény. A rendezés kitűnő volt, amely az egyesület agilis pénztárnokának, Neu'änder Eendrénének az érdeme.

TARKA HISTÓRIÁK.

— Fővárosi levél. —

*

(Első m. kir. törvénykészítő-gyár.) Nagyon mulatságos kalandja volt a minap Hencz Károly országgyűlési képviselőnek. A Dunántul dolga akadt, de elszalasztotta a vonatot és egy kis vidéki állomáson megrekedt. Itt a váróteremben néhány jókedvű kereskedelmi utazó ugyancsak a legközelebb induló vonatot várta. Rövidesen belevonták a diskurzusba a képviselőt is, anekdotákkal traktálták s általán úgy beszéltek vele, mintha egy kollégájukkal lett volna dolguk. Hencz nem rontotta el a tréfát és a helyzetkomikumot; beletalálta magát új szerepbe és vidáman elbeszélgetett az utazókkal. Közben jelentette a portás, hogy a vonat újabb késést szenvedett és csak éjjel utazhatnak tovább. Az egyik utazó erre azt indítványozta, hogy töltsék az éjszakát a városban s majd csak reggel utazzanak.

— Majd én keresek szállodát. Addig kérem önt, kolléga — fordult Hencz Károlyhoz — vigyázzon a holmimra. Negyed óra múlva itt leszek.

Az utazó, Schwarcznak hívták, eltávozott és csüggedten tért vissza:

— Nem maradhatunk itt. Piszkos a szálloda.

Ebbe beletörődtek és tovább folyt az anekdotázás. Egyszer csak észbe jut Schwarcznak, hogy megkérdezze a képviselőt:

— Voltaképen kihez van szerencsénk?

— Én — szökt Hencz — én egy nagy gyárat képviselek. Az első m. kir. szabadalmazott törvénykészítő gyárat.

— Ah!... Erről eddig nem is hallottam. Mondjon róla kolléga valamit.

— Hát kérem, ennek a gyárnak 453 igazgatósági tagja van, akiket a közgyűlés öt évre választ. De most nagy bajok vannak. Százötven tag kilépett s azt hiszem, viharok lesznek a leszámolásnál.

— Szabad kérnem, hol van az a gyár.

— Budapesten, a Dunaparton. Óriási, pazar épület. Hja, gazdag a gyár.

— És kolléga urat jól fizetik?

— Elég jól. Tíz forint a napidíjam, első osztályú szabadjegy a vasútra, készkiadásaimat megtérítik.

— Nagyszerű!

— No és mit szállítanak önök?

— Hogy mit szállítunk? — ismételte Hencz, aztán kivágta: a hazát.

Még nagyobb elképedés. Hencz Károly ennél egy szóval se mondott többet, ellenben, mikor Budapestre érkezett a társaság, udvariasan bemutatkozott:

— Hencz Károly országgyűlési képviselő.

*

(Köszönm. uraim!) Az egyik felvidéki ezred parancsnokának megvolt az a szokása, hogy kaszárnyában, gyakorlóterén, fehér asztalnál a tisztikar tisztelgésére ezt mondta:

— Danke, meine Herren. (Köszönöm, uraim.)

Egyszer roppant jókedvvel nyargalt az ezredes a gyakorlatozó századok között s alig várta, hogy maga köré gyűjtse a tisztiket. Mikor a legfiatalabb kadét is megjelent a rögtönzött rapporton, megszólalt az ezredes:

— Uraim! Ma estére valamennyiüket szivesen látom házamban. Feleségem ugyanis, az ezredesné az éjjel fiugyermekkel ajándékozott meg. Köszönm., uraim!

*

(Az elnök kocsija.) A képviselőhöz elnökönek tudvalevőleg szalonkocsi dukál, ha utazik. Gál Sándor a héten Szászrégenbe akart menni, ahol ügyvédi irodája van s mikor a Ház valamelyik hivatalnokja ezt a szándékát megtudta, sietett értesíteni róla a keleti pályaudvarfőnökséget. Csak

hamar ezután megjelent az elnök hivatalában egy vasutas és megkérdezte, mikorra parancsolja óméltósága a szalonkocsit.

— Kérem, szabódott Gál, én egyáltalán nem kérek szalonkocsit. Ugy utazom, ahogy eddig.

Mikor ennek a pikáns epizódnak híre terjedt, egy Justh-párti képviselő maliciózan megjegyezte:

— Ravasz székegy ez a Gál Sándor. Nem akar hozzászólni a szalonkocsihoz. Mert könnyű megszokni, de nehéz megvalni tőle.

Elsikkasztott százezrek.

A főpénztáros manipulációi.

Távirati tudósítás.

Arad, december 6

Több mint félmillió koronás sikkasztásról beszélnek most Budapest pénzügyi köreiben. E hírek szerint egy előkelő lipótvárosi banküzlet tulajdonosát hatszázezer koronáig megkárosította unokaöccse, aki mint főpénztáros volt alkalmazva a bankházban. Bűnügyi utra a dolog eddig nem terelődött, mert a megszökött unokaöccses által becsapott feleket a cég kárpótolta.

A főpénztáros bűnéről ezeket jelentik:

Az ötödik kerületben, a Sas-utca 25. számú házában van az Adler és Társa-bankház. Ez a pénzintézet a főváros egyik legfergalmasabb és legnagyobb klientúrájú magánbankháza. Egyedüli tulajdonosa Adler Gyula, aki dúsgazdag, közbecsülésben álló pénzember. Eonél a cégnek, — amelynek egyik fontos üzletága a sorsjegyek részletfizetésre való árusítása, s így sok ezer ügyféllel rendelkezik, — volt alkalmazva Adler Gyulának, a cégfőnöknek egyik unokaöccse, Gross Emil. Huszonhárom év óta volt a bankház hivatalnokja; teljes és feltétlen bizalommal voltak iránta.

A múlt szombaton történt, hogy Adler Gyula cégfőnök egyik ügyfele sorsjegyet kereste, azonban a legnagyobb megdöbbenéssel vette észre, hogy a sorsjegy nincs azon a helyen, ahol annak az üzleti könyvek szerint lennie kellett volna. Kutatni kezdett az üzletében, a pénztárakban és ez a vizsgálat azzal a megdöbbenő eredménnyel végződött, hogy hatszázezer korona értékű sorsjegy hiányzik.

Izgatottan nyitott be Gross Emil hivatalos helyiségébe. Nem találta. Idegesen faggatta a személyzetet.

— Hol van az unokaöccsém?

— Azt üzenté, hogy nem jön be a hivatalába.

Ez a válasz még inkább megdöbbenette. Azonnal az asztalához ült, levelet írt az unokaöccsének. Kérdőre vonta az eltűnt sorsjegyek ügyében és felszólította, hogy tüstént, haladéktalanul jelentkezzék.

Gross Emil válaszában négy oldalon keresztül, részletesen megírta, hogy könnyelműen visszaélt a beléje helyezett bizalommal: beismerte, hogy elsikkasztotta a sorsjegyeket.

— Levonom a bűnöm következtét, — írta Gross Emil — főbelövöm magam. Mást úgysem tehetek; nem téríthetem meg az elsikkasztott összeget.

Ez történt a múlt vasárnap. Azóta a bűnös unokaöccses nyomtalanul eltűnt Budapestről.

A vizsgálat megállapítása szerint a sikkasztás így történt:

Az Adler és Társa bankház részletfizetésre vásárolt sorsjegyek eladásával is foglalkozik. Ez abból áll, hogy a felek különféle sorsjegyeket vásárolnak a bankháznál, ezeket a sorsjegyeket a bankház a felek neve alatt köteles saját pénztáráiban letétele helyezni. A fél 12—18 havi részletben fizeti a sorsjegyeket, amelyek mindaddig, amíg az egész összeg le van törlesztve, a bankház tulajdonát képezik, a sorsolásokban való részvétel azonban az ügyfeleket illeti.

Ezekből a sorsjegyekből sikkasztott Gross Emil; nyolc különböző előkelő budapesti bankháznál helyezte őket zálogba. A bankok készségesen adtak rájuk zálogkölcst. Gross rendszert azzal a mesével tette valószínűvé, hogy

bűnös manipulációt, hogy magánfelei is vannak és ezek számára folytat magánüzleteket a börzsen, és ezek a „kosztba“ adott sorsjegyek az ő magánfelei tulajdonát képezik. Arra is hivatkozott, hogy ő Lahner nyugalmazott altábornagy és egy előkelő, ismert, milliomos szeszgyáros részére is köt ilyen magánüzleteket.

A törvény rendelkezése szerint a részletre eladott sorsjegy-állományt a kerületi előjáróságok kötelesek megvizsgálni. Nagyon föltűnő, hogy az ötödik kerületi előjáróság minden hónapban megjelent a bankházban, aláírta a részletkönyveket, amelyekkel igazolta, hogy mindent a legnagyobb rendben talált és ennek ellenére mégis megtörténhetett, hogy Gross Emil azokból a sorsjegyekből, amelyeknek letétben kellett volna lenniük, 600000 korona értékűt kiemelt és zálogkölcstön utján pénzt csinálhatott belőlük.

Gross Emil 38 éves, szőke, megtermett, előkelő megjelenésű ember volt. A Royal-szállóban előkelően lakott. Mindenütt csak úgy emlegették: a milliomos Gross. Rendkívül költséges életmódot folytatott, uri életet élt, állandóan gumy mitalpu kocsikon járt, előkelő társaságokban fordult meg. Ismert alakja volt a lóversenyek is. Nagyuri, költséges életmódját betetőzte azzal, hogy gazdag, pénzzőrő világfiakhoz illően nagystilű szeretőket tartott, akikre természetesen rengeteg pénzt költött. Nagybőrészt magasrangú katonatisztek voltak a barátai, a többek között Lahner nyugalmazott altábornagy is kitűntette barátságával.

Hogy mikor kezdte meg a sikkasztásait, arra nézve ez idő szerint még nincsenek biztos adatok, de valószínű, hogy már jó ideje tüzte a sorsjegyekkel való manipulációkat; bizonyosság erre rendkívül költséges életmódja. Gross a börzsen is spekulált, azonkívül ékszerrel is üzérkedett: hetvenkilenc ezer korona értékű ékszerrel 76 darab zálogcédulát találtak a lakásán.

A bankház, mihelyt rájött Gross Emil bűnös üzelmére, azonnal hozzálátott, hogy jótégye az üzleti hírnevét és tekintélyét érintő sikkasztást. Azokban az esetekben, ahol meg lehetett állapítani, hogy az egyes sorsjegyek milyen bankokban vannak elzálogosítva, azonnal visszaváltotta és visszahelyezte őket a saját pénztárába. Adler Gyula, a cégfőnök nem tett bűnvádi főjelentést a sikkasztó unokaöccses ellen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Wohl-ügyben az újrafelvételi eljárás során a mellőzött atyafiak Hazura véleményét úgy tüntették fel, mintha az az Osztrák-magyar bank, tehát hatóság véleménye volna. A törvényszék és tábla is így emlékszik meg az Osztrák-magyar bank véleményéről. Ma Wohl Aladár ügyvédje egy beadványban bemutatta az Osztrák-magyar banknak hozzá intézett átiratát, amelyből kitetszik, hogy Hazura szakvéleménye nem hivatalos, hanem magánjellegű.

§ A Haverda-ügy. Szabadkáról jelentik, hogy Loydcoll Kálmán kir. ügyész ezt mondta a Haverda-ügyről: — En átvettem a királyi ügyészség vezetését s megkezdtem a Haverdapör iratainak tanulmányozását. A december 13-án kezdődő tárgyaláson a vádat én képviselem, ha addig valami közbe nem jön. A célo az, hogy az igazság győzedelmeskedjék. Részemről semmiféle személyes momentumot nem tapasztalok. Objektív és szenzációmentes tárgyalást óhajtok. Az ügy iratainak a tanulmányozásában még csak a kezdet kezdetén vagyok, egyebet tehát most nem mondhatok.

§ A volt királyi biztos pöre. Budapesti tudósítónk jelenti: A Nap-írja: Vozary János volt táblai bíró, aki a Fejérvári kormány idejében királyi biztos volt, 22 ezer korona kár erejéig pert indított a budapesti polgári törvényszék előtt Fejérváry Géza báró ellen. Az ügyben, amelynek politikai háttere van s állítólag a Fejérváry kormány uralmáig nyulik vissza, a napokban lesz a perfelvétel.

Betörés zeneszó mellett.

A bécsi ékszerlopás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 6.

A bécsi rendőrigazgatóság megkeresést intézett az aradi főkapitánysághoz s ebben tudatja, hogy Sidon Sigfried bécsi ékszerkereskedő boltjából egy szerencsés kezű tolvaj százezer korona értékű drágaságokat vitt el. A körözött levél az ellopott ékszerek és a betörő személy-leírásán kívül nem közöl részleteket a betörésről. Pedig ennél érdekesebb tolvajlás — bizvást el lehet mondani — tíz év óta nem történt Európában.

Az ujságok csak néhány sorban adtak számot az ékszerbolt kifosztásáról, s ha a betörésnek ma már nincs is meg az aktualitása, részletei, amelyeket most közölt a bécsi rendőrség az aradival, annyira szenzációsak és a betörő személye olyan érdekes, hogy napok multával is érdemes foglalkozni velük.

A Margareten-strasse 5. számú ház első emeletén egy éltesebb asszonyságnak penziója van Szombaton reggel egy elegáns, harminc évesnek látszó fiatalember állított be a penzióba és kibérelte az egyik szobát. Miután megalkudott a tulajdonosnővel, kivette ezüstveretes pénztárcáját, amely csak úgy duzzadt a százkoronás bankjegyektől és foglalót akart adni. De az asszonynak nem volt aprópénze s így az új szobaur tizkoronást adott foglalónak.

Röviddel utóbb a bérlő hordárral tért vissza, aki nagy utazókosarat cipelt a hátán. A fiatalember elhelyezkedett új otthonában és csakhamar bizalmas beszélgetést kezdett szobaasszonyával, akinek azt mondta, hogy Berthold Arturnak hívják és artista. Elhitette, hogy a közelben lévő mulatóhelyen kapott szerződést s hogy fellépése előtt gyakorolnia kell. Éppen ezért arra kérte a házbelleket, hogy ne háborgassák.

Csak hétfőn reggel derült ki, hogy milyen veszedelmes gyakorlatot végzett az artista. A Margareten-strasse 5 ik számú házban, éppen a kibérelt szoba alatt van Sidon Sigfried ékszerboltja, amelyet az új szobaur teljesen kifosztott. Nagy szakértséssel kiválogatta az értékes drágaságokat, a kevésbé drága ékszereket pedig, amelyek már nehezen értékesíthetők is, nem bántotta.

A betörésnek az a szenzációja, hogy milyen körülmények között jutott be az ékszerboltba a titokzatos szobaur. A szoba közepén felszedte a parkettet, s azután furószerszámmal rést ütött a téglaburkolaton. Amikor átfurta a mennyezetet, esernyőt dugott keresztül a lyukon, felnyitotta, hogy a további törmelék abba potyogjon bele. Majd amikor már olyan rés úmadt, hogy keresztüljuthatott rajta, megcsomózott kötelet bocsátott le, amelynek a végét a szobában levő rézagyhoz kötötte.

Amíg ezzel a munkával el nem készült, folyton okkarinozott, vagy xilofonon játszott, hogy a zenével teljesen eltompítsa a furással okozott dübörgést. A házbellek úgy mondják, hogy a betörő művészi módon kezelte mind a két hangszert és gyönyörűséggel hallgatták remek játékát.

Vasárnap délutánra a szobaur teljesen elkészült munkájával s gazdag zsákmányával olyan ügyesen menekült, hogy semmi nyomot sem hagyott maga után. Vasárnap este a szobában levő szőnyeggel betakar a a plafondba vájt lyukat, odaállította az asztalt is s azután beszólította a cselédleányt.

— Teát szeretnék — mondotta — s arra kérném, hogy hétfőn reggel hat órakor költsön fel, mert egyik barátomat kell várnom a vasúti pályaházban.

A cseléd hűségesen teljesítette a szobaur parancsát. Pontosan fölverte álmából a betörőt, aki hétfőn reggel eltávozott anélkül, hogy egy hajszála is meggörbült volna.

A bécsi rendőrség két legügyesebb tisztviselője, Schmidt tanácsos és Legat felügyelő vezetik a nyomozást, de minden eredmény nél-

kül. Csak azt sikerült megállapítani, hogy milyen ékszereket vitt magával az okkarinázó tolvaj, aki egyébként teljesen primitív szerszámokkal végezte dolgát.

Az ékszerboltban az esernyőn kívül két vésőt, három furót és egy vörös színű, tekerces viaszgyertyát találtak. A szerszámok mellett ott hevert egy gyufáskatulya is, amely magyar eredetű. A Neubauer és fia cég győri gyárából való és a dobozon egy csokolózó pár képe látható, ezzel a fölírással:

— Hol van az anyós?

A bécsi rendőrség ebből a leletből azt következteti, hogy a betörést magyar ember követte el.

VÁROS ÉS MEGYE

Kereskedők gyűlése Makón. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés csanádme gyei kerülete vasárnap tartotta Makón alakuló gyűlését. A gyűlésen megjelent Hervey István, Csanád vármegye alispánja, Tarnay Ivor főjegyző Dózsa Sámuel dr. főügyész, Galambos Ignác dr. polgármester és a makói kereskedők nagy számmal. A gyűlést Iricz Gyula makói kereskedő nyitotta meg, azután maróthi Fürst Bertalan, az Omke alelnöke ismertette az egyesülés törekvéseit és jelenben való munkaprogramját. Katona Sándor dr., az Omke titkára azt a hivatást fejtegette, a mely a kereskedők érdekképviseletére a törvényhozás szünetelése alatt, tehát a reformalkotás pihenése idején hárultak. Faragó Rezső, az Omke aradi kerületének titkára annak kapesán szólalt föl, hogy a csanádme gyei kereskedők, akik eddig az Omke aradi kerületéhez tartoztak, most önálló kerületté alakultak. Föl sorolta a sérelmeket, a melyek eddig a csanádme gyei kereskedőket érték. Majd a gazdák testületei részéről legutóbb megnyilatkozott követelésekre mutatott rá s föl hívta az Omkét, hogy az ellen állást foglaljon. A szegedi Omke kerület részéről Sziklai titkár szólalt föl. A kerület elnökévé Iricz Gyulát, alelnökké Ehrenfeld Bernátot, titkárrá Vészi Dezsőt választották meg. Az alakuló gyűlést a Makói Kereskedők Egylete helyiségében társas ebéd követte.

A decemberi közgyűlés folytatás sorrendje: Az Aradi Kölcsey Egyesületnek indítványa a 13 vértanu földi maradványainak elhelyezése s a vesztőhely környékének rendezése iránt megteendő előzetes intézkedéseknek elrendelése iránt. Polgármester előterjesztése a közigazgatási bizottságból az év végéig kilépő tagok helyének betöltése iránt. A lugosi gör. kat. püspök megkeresése az aradi gör. kat. plébános fizetésének rendezése tárgyában. A polgármester előterjesztése öv. Damjanich Jánosné elhalálása s ravatalára koszoru helyezése iránt. Barabás Béla dr. th. bizottsági tag bejelentése Damjanich Jánosné özvegyének temetésén a város közönségének képviselete és a ravatalra koszoru helyezése iránt. A tanács előterjesztése az építendő kulturpalota tárgyában. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete az Aradon építendő feisőbb leányiskola tárgyában. A tanács előterjesztése az új fa- és fémpári szakiskola, valamint a tanoncotthon létesítése tárgyában. A magyar királyi belügyminiszter rendelete az ötödik római katolikus hitoktató állás szervezése tárgyában hozott közgyűlési határozatra vonatkozólag. A tisztí ügyesség bemutatja Mairovitz Emillel a Kossuth-utcai iskola kőfaragó munkáira megkötött szerződést jóváhagyás végett. Ugyanaz betérjeszti Tabakovits Emil műépítésszel kötött szerződést jóváhagyás végett. Ugyanaz betérjeszti Czeller és Szathmáry céggel kötött szerződést jóváhagyás végett. U. az betérjeszti Rauch és Szathmáry céggel kötött szerződést jóváhagyás végett. Gyoroki Andrányi Károly alapítványi aradvárosi gyermekkórház gondnokának választása. Szendrey Mihály szinigazgatónak kérelme az aradi Nemzeti Színház bérletének meghosszabbítása iránt.

Turbános szélhámósok.

Az ex-szultán szőnyegei.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, december 6.

Három szélhámós ügyesen kieszt, furfangos csalással akart tőkét kovácsolni abból a tanulmány-utból, amelyet a török kereskedők pár hete tettek Budapesten. Ketten törököknek öltözködve, tolmács kíséretében, megjelentek Deutsch Gábor Rákóczi-uti kárpitos- és lakásberendező vállalkozónál, akinek nagymennyiségű keleti szőnyeget kínáltak megvételre. A török jelmezben diszelgő szélhámósok csak statisztáltak, ellenben a tolmács szerepét játszó csaló a következőket mondotta:

— Ez a két török vásárolta meg a Yildiz-kioszkból számüzött szultán árverésre került, leglegszebb szőnyegeit. Most, hogy itt rekedtek Budapesten, arra gondolnak, hogy néhány gyönyörű szőnyegen tudnak. Soha kedvezőbb alkalom nem kínálkozhatik jó vásárra. Potom áron vehet tőlük fejedelmi értékű szőnyegeket.

Deutsch Gábornak tetszett az ajánlat s úgy gondolta, hogy kitűnő üzletet csinál majd az ex-szultán szőnyegeivel. Az egyik török erre fényképeket szedett elő a zsebéből. A fotografiák szőnyegeket ábrázoltak s a tolmács mindegyik képhez érdekes magyarázattal szolgált.

— Csibukozás közben ezen a szőnyegen hevert mindig a szultán. Gyönyörű darab, az árverésen csak úgy törték magukat érte a licitáló emberek.

A kárpitos megszedült a fotografiákhoz fűzött ismertetésektől és végül több ezer korona megrendelést tett. Amikor az üzletet perfektuálták, a tolmács halk hangon ezt a kérdést kockáztatta meg:

— És mi lesz az én jutalékkal?

— Hogy érti ezt?

— Nem rossz. Budapesten kétezer kárpitos és szőnyegkereskedő van. Nekem köszönheti ezt a kitűnő vásárt, a Yildiz-kioszk legremekebb szőnyegpéldányait és amikor jutalékot kérek, azt kérdezi, hogy értem ezt?

Deutsch nem akarta elszalasztani a jó üzletet és nyolcszáz korona közvetítő díjat ígért a tolmácsnak, aki tegnap délután azzal állított be a kárpitoshoz, hogy megjöttek a szőnyegek Konstantinápolyból s ha a vételár a kezei között van, félóra múlva már az üzletbe is szállíthatja az árut. A kárpitos megnyugtató kijelentése után a tolmács távozott és röviddel utóbb gummitalpas koszin tért vissza. A fiakkerből nagy csomagok kerültek be a boltba.

— Ugy-e csodaszép jószágok? — kérdezte a tolmács a kárpitostól, aki bizalmatlanul fogadta a Yildiz-palotabeli szőnyegeket, amelyek nemcsak hogy a szultán palotáját nem diszítették, de testvérek között sem értek többet kétszáz koronánál. Ügyesen utánczolt perzsa- és szmirnaszőnyegek voltak, amelyeket drágapénzen akartak rászólni a szélhámósok Deutsch Gáborra. A kárpitos rendőrt hívott, aki a tolmácsot bekísérte a főkapitányságra. Ott azzal védekezett, hogy ő teljesen jóhiszeműen közvetítette az üzletet s ha esalás van a dologban, azt a törökök követték el.

A tolmácsot, akiről megállapították, hogy Schönfeld Mór többször büntetett szőnyegnepper (szőnyegcsaló), egyelőre fogva tartják. A detektívek pedig keresik török nemzeti viseletbe bujt, turbános büntársait, akik aligha voltak tanulmányton lévő, török kereskedők.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — 151

Akit az uzsorások házasanak meg.

Don Miguel herceg adósságai.

Távirati tudósítás.

Arad, december 6

Az amerikai lapok egy idő óta mást se tesznek, mint az amerikai milliók kivándorlása felett zengenek jeremiákat. A milliók feltartóztatlanul hömpölyögnek Európa felé és a lapok siránkozása mit se használ. Az európai bárók, grófok és hercegek a cselekvés terére léptek és a megkopott ősi címerek bearanyozása nagy serényen folyik.

A legújabb ilyenmü házasság a *Don Miguel* portugál hercege, aki néhány hét előtt ajánlotta fel ősi nevét egy *Steward Anica* nevű dúsgazdag amerikai ladynek. Ennek a házasságnak a kapcsán jelentik a következő mulatságos történetet, melynek áldozata néhány, a herceg kiházásítására szövetkezett uzsorás.

Don Miguel herceg bátyja a portugál trónkövetelő braganzai hercegnek, Ferenc Józsefnek. Nagy versenystálló tulajdonos, aki ugy Budapesten, mint Bécsben futtatott és a két főváros előkelő körének és kaszinóinak kedvelt tagja. Harmincegy éves, csinos, kedves, könnyelmű fiú, aki Bécsben a Brahm-Platz 1. sz. alatt lakott meglehetősen szerényen egy két utcai, két udvari szobából álló lakásban, melyért évi 1300 korona házbért fizetett. Nő, ló, kártya, pezsgő azonban sok pénzét emésztették fel, jobban mondva nem is az ő pénzét, hanem azét a konzorciumét, amely bécsi, berlini, párisi és londoni uzsorásokból alakult egyenesen a herceg kiházásítása céljából. Ez a konzorcium 1909. eleje óta tömi a herceget pénzzel és mintegy félmilliót hitelezett Don Miguelnek. A tőkebefektetés nem látszott rossznak. A konzorcium az esetleges hozomány egy ötödreszt kötötte ki magának és minthogy tudták, hogy Don Miguel nem adja olcsón hercegi címét és koronáját, egészen szép polgári haszonra számítottak.

Néhány hónap előtt úgy látszott, hogy a zseniális pénzemberek reményei meg fognak valósulni. A tavasz folyamán a portugál herceg Párisban megismerkedett *Steward Anicával*, a dúsgazdag Mrs. *Steward* leányával. Mrs. *Steward* két jó házasságot kötött. Első férje Mr. *Smith* többszörös milliomos volt, aki pár évi boldog házasság után egy jobb hazába költözött, nejeire hagyván millióit. Mrs. *Smith* nem sokáig maradt özvegy. Másodszor is férjhez ment Mrs. *Steward*hoz, aki minden tekintetben hozzá illő partné volt. Főleg pedig anyagiak tekintetében. Mrs. *Steward* millióinak a száma teljesen megegyezett az özvegyével. Ebből a második házasságból született *Steward Anica*, aki apja halála után szép számú milliókat örökölt.

A leány, de még inkább a vagyona megtetszett Don Miguelnek és minthogy *Steward* déknek fő vágyuk egy európai grófi vagy hercegi férj volt, kész örömmel mondtak igent a portugál hercegnek.

Az esküvő, bár ezt a herceg családja megakarta akadályozni, ez év szeptember 15-én Bécsben végbement. A herceg hitelezői örömperepeve látták a frigy megkötését, de örömkorai volt. A herceg az esküvő után nejevel elutazott Párisba és ott él *Visier* herceg név alatt. Bécsi jogtanácsosát megbizta egy palota megvásárlásával, de a konzorciumnak fizetni nem akar.

Egy bécsi újságíró felkereste a Brahm-Platz 1. számú háznak a gondnokát, ahol a

herceg eddig lakott. A gondnok következőleg nyilatkozott a dologról:

— Öfensége, amint nekem a dologról tudomásom van, a közel jövőben Bécsbe jön. Bár úgy tudom, hogy minden adósságát kifizette, mégis hallok, hogy sokan vannak, akiknek követelésük van ellene. A múlt héten itt voltak a hatóság emberei és be akartak menni a lakásba, de ez le van lakatolva. Jegyzőkönyvet vettek fel.

Ruzicska Alajos dr., a herceg bécsi jogtanácsosa ezeket mondotta:

— A dolog olyan stádiumban van, hogy ártanék az ügynek, ha most nyilatkoznék. A herceg minden adósságát kifizette, de az uzsorásokat, akik túlzott követeléseket támasztanak, nem hajlandó kielégíteni. Nem nevezem meg őket, mert még időelőtti a dolog, hogy eljárjunk ellenük.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Kedd: *Talfun*, színmű. (C bérlet.)
Szerda: *Az elvált asszony*, operett. (A bérlet.)
Csütörtök: *A botrány*, színmű. Bemutató előadás (B bérlet.)
Péntek: *A botrány*, színmű. (C bérlet.)
Szombat: *Faust*, opera. Odry Antal vendégfel-léptével. (A bérlet.)

Sauer Emil hangversenye.

Ismét eljött hozzánk a bécsiek kedvenc, zongoraművésze, *Sauer Emil*, akinek neve fogalomná lett, az öntudatos művészi előadás fogalmává. Műsorát a legváltozatosabban állította össze, *Scarlatti*, *Beethoven*, *Schumann*, *Brahms*, *Chopin*, *Liszt*, *Debussy* és saját műveiből. Fényes, előkelő közönség gyönyörködött nagy művészetében és sajátos, egyéni előadási módjában. Ezuttal is *Chopin* műveinek interpretálásában volt a legnagyobb és fölfogásának érettsége, talán túlérettsége a legkiforrottabb. A zongorának e nagy mesterét minduntalan összehasonlítják a nemrég ittjárt *Backhaus* Vilmostal. Mi sem térhetünk ki az összehasonlítás elől. *Backhaus* technikája föltétlenül és összehasonlíthatatlanul nagyobb, mint *Saueré*. De a technika bár nem lényegtelen, de azért összehasonlíthatatlanul jelentéktelenebb dolog, mint az előadás tökéletessége. Láttuk ezt *Chopin* „*Berceuse*”-ének előadásában is, melyet *Sauer* a teljes megértés művészetével és nagyságával adott elő.

Sauer a zongorának lyrikusa; keze alatt a zongora érzéktelen billentyűi puhulni, olvadozni kezdenek és az emberi szenvedélyek, érzések kifejezésére alkalmasabbakká válnak. A technikában is nagy mester *Sauer*, de az utóbbi időkben e téren határozottan hanyatlást mutat és a fiatal óriások technikájának élvezeténél a közönség mind nagyobb és nagyobb virtuozitásuk kifejtéséhez kezd hozzászokni.

A technikában *Backhaus*, *Busoni*, *Rosenthal* ugyszólván fizikai lehetőségeket tesznek kézzelfoghatóvá; ilyen technikai tudáshoz *Sauer* készülsége elenyésző. De annál jobban magával ragadja *Sauer* a hallgatót előadásának nyíltságával, rythmikájának precizitásával és pointirozásának tökéletességével.

Beethoven szonátáit szebben nem játssza *Sauernél* egy művész sem. A nagy és műértő közönség osztatlan elismeréssel adózott a nagy mester művészetének és kétráadásat tapsolt ki tőle.

Mint örvendetes külsőséget megjegyezhetjük, hogy a mester kitűnően volt diszponálva és mint előtünk meg is jegyezte, „már tíz év óta nem játszott ennyi lelki jóérzéssel és bensőséggel.”

A hölgyközönség kalap nélkül jelent meg a hangversenyteremben, amely körülményt örömmel jegyezzük fel.

Cs. M.

* *Aradi zeneszerző dalai*. Három eredeti dalt adott ki egy aradi ügyestollu versíró, aki most zeneszerző hivatásban köszönt a közönség elé: *Lukács Emil*. Mindháromnak szövegét és zenéjét (*Az aradi legények . . . Harangoznak a faluba . . . Budapesti lányok . . .*) ő szerzte. Egyszerű, hangulatos a szöveg és a muzsika is; a tehetség nyomait viseli, s bizonyára talál éneklőkre, zongorásokra. A három dal *Zipser* és *König* budapesti zeneműkiadó cég bizományában jelent meg; az ára 1 korona 80 fillér.

* A szinigazgató szerződése. A szinügyi bizottság átdolgozása után készült szinigazgatói szerződés tervezetét ma délután tárgyalta a jogügyi bizottság és azt néhány stúdiós változtatás eszközlése után elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek.

* *Tibor Ernő* és *Albert Andor* kiállítása. Vasárnap délelőtt volt verniszsáza *Tibor Ernő* nagyváradai festő és *Albert Andor* aradi szobrász együttes kiállításának. A *Weitzer János* utcai polgári fiúiskola nagytermében szép közönség előtt nyitotta meg a kiállítást *Csánk Lajos*, az Aradi Képző- és Iparművészeti társaság alelnöke, majd *Franyó Zoltán* tartott nivós előadást a modern művészetéről, különösen az impresszionista festészetéről. A kiállítást hétfőn is nagy közönség látogatta.

* Az aradi Filharmónia-egyesület december 14-én tartja meg bérletben rendezett második hangversenyét, mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik, különösen *Scherhag Ernő* urnő fellépte elé néz a közönség nagy érdeklődéssel. *Scherhag Ernő* zongoratanulmányát a bécsi zenekonzervatóriumban végezte és egyike Arad legkiválóbb zongorajátzóinak. Művésze felülmúlja a műkedvelőknél megszokott nivót. A filharmónia hangversenyen *Grieg* zongorahangversenyét fogja játszani a teljes zenekar kísérete mellett. A hangverseny többi számai közül kétségkívül legnagyobb sikere lesz *Berlioz* „*Római Carneval*” című nyitányának, mely gyönyörű hangszerelésben illusztrálja a zajos, mulató Carnevalt. Előadják még a filharmonikusok *Liszt* hatalmas „*Ünnepi hangok*” című symphoniai költeményét és *Andsen* egy érdekes legendáját, „*Zorahayda*”-t.

* *India csodái*. A tudományos szórakoztató látványosságok sorozatában is feltűnést keltenek azok a mozgóképek, melyek az aradi Uránia színház műsorán kerülnek bemutatásra. Az indiai fejedelmek eddig minden európaikat távol tartottak a paradicsom gyönyöreit rejtő kéjlakjaiktól. Halál várt arra az idegenre, aki a hindu műépítézet remekait át merészelt volna lépni. Az Uránia színházak fényképészei hatoltak be először az ezer lakattal elzárt területre, hogy a közönségnek szenzációs érdekességgel és látványossággal szolgálhassanak. Az aradi Uránia ma este mutatja be e szinkáprázató látványosságot, mely azonban nem egyedüli kiválósága a műsornak. Egy amerikai stílusú folyam-ünnepély csodálatba ejtő találékonysággal összeállított programja perdül le a néző előtt, akit a műsor mulattató és tanulságos többi számai szünet nélkül szórakoztatnak és oktatnak.

791

* Az idő politikai és irodalmi újság. Szerkeszti: *Péterfy Gyula*. Tartalma feltűnően érdekes. Az idő politikai és irodalmi újság félévre 6 koronáért rendelhető meg a kiadóhivatalban Budapest, VI., *Bajnok*-utca 28. Mutatványszám ingyen.

* **A Vállalkozók Lapja jubileuma.** A Budapesti megjelenő Vállalkozók Lapja most töltötte be fennállásának 30-ik évét. Ez alkalommal egy ünnepi számot adott ki, a melynek változatos, bő és gazdag tartalma a legmagasabban fejlett külföldi szakajtó színvonalát is eléri igazolva azt, hogy a Vállalkozók Lapja az építészek, mérnökök, építőmesterek és az építőiparosok körében oly általános közkedveltségnek örvend, a minővel a külföldön is alig díszkedhet egy-egy szaklap. A lap szerkesztői: Lakatos Lajos, Sós Izor és Komor Marcel elismerésre méltó munkát végeztek az ünnepi szám közreadásával, a melyből kívánatra olvasóinak szívesen küld a Vállalkozók Lapja kiadóhivatala Budapest, VII., Erzsébet-körut 8.

* **A „Nyugat” Ignotus, Fenyő Miksa és Osvát Ernő irodalmi és kritikai szemléjének decemberi, 23-ik száma a következő rendkívül érdekes tartalommal jelent meg: Ignotus: A mi koszorunk. Junius: Gyulai Pal. F. Kaffka Margit: Vers. Móricz Zsigmond: Sárany (Regény V.) Gellért Oszkár: Vers-k. Balint Aladár: Itáliai impressziók. Laczkó G. zsa: Madame de Rothe halála (Novella.) Feleki Géza: Richard Mutherről. Ignotus: Hirman a szalonban (Novella.) Ady Endre: Versek. Figyelő rovat tartalma: Svärdsström Valborg (Jász Dezső.) Faust előadása a Magyar színházban (Fenyő Miksa.) A Kéve kiállítás (Lengyel Géza.) Feinhs-Petruccchio (Balint Aladár.) A Nyugat előfizetési ára félévre 10 korona, egész évre 20 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Rákóczi ut 9. II. 7.**

Agyonlőtte a gazdáját.

Gyilkos kocsis.

Ábrarati tudósítás.

Arad, december 6.

A temesmegyei szakálházi határon tegnap tragikus módon mult ki egy volt temesvári vendéglős: Schrottmayer János, aki nemrég nyugalmába vonult.

Schrottmayer ugyanis tegnap délután kocsijával kihajtatott a szakálházi határra, ahol vadászatot. A lovakat Boldizsar Sándor nevű 21 éves kocsisa hajtotta. Amikor végig „pusirozta” a határt, a kissé pityókás Schrottmayer felült a kocsiára és haza hajtatott.

Az uton azután, amint a kocsis vallja, Schrottmayer gorombáskodni kezdett vele. — A kocsis bizonyára nem hagyta szó nélkül a szidalmakat, mire a különben hirtelen természetű Schrottmayer annyira dühbe jött, hogy megütötte a kocsist.

— Ne üssön az ur, — szolt a kocsis — hiszen nem bántottam.

Erre Schrottmayer még inkább neki tüzesedett és újra ütlegelni kezdte a legényt.

A kocsis, ugylátszik, védelemből visszautott, mire Schrottmayer a vadászfegyveréhez nyult és megfenyegette a kocsist:

— Vigyázz, mert mindjárt halálfia vagy!

A kocsis erre nagy ijedten neki ugrott a gazdájának, kirántotta a fegyvert a kezéből és közvetve annak mellére szegezve, elsütötte, Schrottmayer szó nélkül összerogyott. A sörétek keresztül furták a szivét és nyomban halva maradt. A kocsis azután az áldozattal haza hajtatott és maga jelentette be az esetet a csendőrségnek, ahol letartóztatták.

A rejtélyes gyilkosság, amint a nyomozat folyamán kiderült, a beregszói—szakálházi vicinális uton történt. Miután egész napon át kellett a kocsisnak gazdáját szolgálni, azt hiszik, hogy boszu műve, mert más verzió szerint a kocsis régóta gyűlöli a gazdáját, aki ittas állapotban elaludt a kocsin s így követte el a merényletet a fiatal kocsis.

Schrottmayer János ellen még vendéglős korában egy pincér is követett el merényletet.

A pincér leakarta szurni gazdáját, de meghiusult a merénylete.

Boldizsar Sándort ma délelőtt kísérték a temesvári ügyészségi fogházba. A törvényszék elrendelte a boncolást.

SÉTÁM A VÁROSLIGETBEN

Írta: Lujza belga hercegnő.

A Pester Lloydban tegnap ez a tárcacikk jelent meg: Naponta ugyanazt az utat járom. Párisban is, Berlinben is, Bécsben is. Ugyanazon ösvényen megyek, egyazon gondolatokkal, ugyanolyan érzésekkel. Budapesten is egy uton sétálgatok, a városligetben, végig a Stefánia-uton. Reszkető szívvél hirtelen megállok: egy szobrot láttam. Egy vadászember álmatagon néz a ködös messzeségbe. Rég letűnt képeket idézek vissza. „Radolf trónörökös!” A szobrot bánatos szívvél nézegetem. Lelkemben a visszaemlékezések egész világa viharzik; olyan gondolatok és érzések, amelyek soha el nem hagynak.

Magam előtt látom a trónörökös ifjúsága erejében és hallem a hangját, amint mondja: „Hol találok a mőt, aki után vágyakozom. Nevezd meg nekem.”

„Eredj Belgiumba, a hazámba, ott egy virág nyílik... a hugom, Stefánia.” Ő pedig elment. — Én pedig látok és hallok sok mindent. Látom őt a viruló hitves oldalán, a meghitt otthonban. A boldogság és béke képét látom. Látom a tavaszt és rá rövid időre az ősz — a hirtelen elmulást.

Még zsong a fülemben a trónörökös hangja, a halála előtt való évben volt, amikor a fontos luxenburgi parkban a hársfák alatt járt és fölindultan mondta:

„Legszebb volna harminc évvel bucsut mondani az életnek, teljes erőben, tehetségek tudatában érezni és sejtteni, hogy mit teremthet és adhat az ember, ha fejlődésében meg nem gátolnák.”

Szavai komolyságát átéreztem és hallgattam. Akkor sok mindent sejtettem, amiről nem volt senkinek tudomása és a szívem saigott ezért az emberért.

Vannak még emberek, akik részletesen tudják a trónörökös tragédiájának okát, de hallgatnak és ebből a diszkrécióból élnek. Ámde ezek csak a tragédia végét tudják. Én az előzményeket ismerem minden fázisában. De az én hallgatásom oka is más: én kegyeletből hallgatok.

Egyet mondhatok: azért hagyta itt az életet, mert ő maga akarta.

Elment, itthagya az életet, mások számára, hogy a maguk módja szerint boldoguljanak. Utolsó gondolata egyetlen leányáé volt: Erzsé.

Mielőtt tovább mennék, még egy pillantást vetek a vadász szobrára. A trónörökös vadászkutyájára gondolok, a hűség szimbólumára. A trónörökös is hű volt, hű önmagához, ezt bizonyította tragikus vége.

A köd emelkedik, sötétedik. Bucsuzom a vadászbembertől.

És ha minden alszik köröskörül, az óra éjfél ut, akkor leszáll hideg kötömbjéről, körülnéz és fölkeresi a helyeket, ahol valaha a nemzet diadala közepette dicsérte az imádott hazát.

Ahogy kiérek az Andrássy-utra, rá gondolkodom a gyönyörű napra, amikor a milleniumi ünnepségek alatt az egész magyar nép ünnepi ruhát öltött.

Az idő a maga utján halad. Én is a magam utján megyek, végig az élet utján.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **A szűkölködőkért.** Az aradi izr. jótékony egyesület a következő felhívást bocsátotta ki: A felebaráti örök szeretet nevében! Küszöbön a tél. Annak számtalan szükséglete a nélkülözés fájdalmas érzését fokozott mértékben kelti azon embertársaink kebelében, kiknek a nyomor homályába burkolt hajlékaiba a mindennapi kenyeret is az emberszeretet szállítja. A tél zordon hidegétől való szorongó félelem már most ajtónk elé hozza a munka- és keresetképtelen aggodat, szegény özvegyeket. Nemcsak enyhet adó tűzifáért, mindennapi kenyérért emelik fel kérés szavukat. Reá mutatnak gyermekeiknek szűkös, melegét nem adó ruházatára s keserű könyek között kéri, hogy az emberi jótékony teli ruhával fedje be kicsinyeiknek didergő testét. Fájdalom: egyesületünknek anyagi ereje az évről-évre fokozódó segélyszolgáltatásnak nem képes rendes bevételeiből megfelelni. Évenként felkeressük tehát az irgalmas sziveket s ezek között Cimedet is — azon benső kéréssel, hogy az emberszeretethez e magas munkájában segítségünkre lenni kegyelkedné. Most is előttünk áll a súlyos probléma: hogyan nyujtsunk tűzifát és pénzsegélyt 200 szűkölködőnek, miként ruházzunk fel 50—60 szegény elemi iskolai tanulóval s 30—45 iparos tanoncot? Az egyesületünkre váró ezen súlyos feladat megoldásához kérjük ez évben is Cimed eddig soha meg nem vont nemesszívü támogatását, az irgalmasság és a felebaráti örök szeretet nevében. A legcsekélyebb adomány is egy-egy keserű könyet szarít fel, mert melegét ad a didergőnek, kenyeret az éhezőknek! Arad, 1909. november hó. Az aradi izr. jótékony egyesület nevében: Deutsch Mór elnök, Glück Károly alelnök, Vajda József titkár. — Ezen felhívás következtében eddig a köve kezű nemesszívü adományok folytak be:

Bing Vilmos, Glück Károly, Hegyi Albert, Kell Lipót dr., Rédl Mór, Löwinger Miksa dr., végvári Neuman Dániel, Herbstein Mór, Leopold Zeigmond, Rosenfeld Hermann, Kell dr. és Jellinek dr. 20—20 koronát, Éles Armin 15 koronát, Pollák Vilmos, Kohn S. N., Korniss testvérek, Steinhart Mór dr., Rónai A. János, Kell Dávidné, Éles Béla dr., Schenk Samu, Reusz Mór, Singer Izrael, Keppich Jakab dr., Havas Bözsike és Pista, Nussbaum Zeigmond, Weisz Dávid, Domán Ignác, Schwarz Samu fiai és társa, Tenner József 10—10 koronát, özv. Löwinger Ignácné, özv. Róth Bernátné 6—6 koronát, Schreyer Jakab, Spiegel Lipót, Hirschmann Albert, Weisz Mór (Boozkó-utca), Mairovitz Emil, Ehrenfeld Ignác, Szücs F. Vilmos, Deutsch Sándor (Folya), Keller Izsó, Kutányi Ferenc, Rosenberg Hermann szabó, Kovács Soma és társa, Brandeis Henrik, Szenes Samu, Hegedüs Gyuláné, Szécsényi Oszkár, özv. Braun Mórné, Deutsch Adolf máv. főfelügyelő, Guttman Samu 5—5 koronát, Törökfalvi Mórné, Somló Armin dr., Lang Ferenc, Weinfeld Béla és Jenő 4—4 koronát, Schattelesz József, Popper Károly, Somos Zeigmond 3—3 koronát, Fránkl S. József, Weissberger Lipót, Ferch Irmuska, Schwarz Rika, Obláth Béni 2—2 koronát, Neumann Ignác, Sándor Béla 1—1 koronát, Kovács Jakab Acsev. főfelügyelő 4 m³ tűzifát, Laendler Aladár 2 kocsi hulladéktölgfát. Amidőn ezen nemesszívü adományokért a szűkölködők nevében meleg köszönetünket fejezzük ki, az emberbaráti szeretet irgalmába ajánljuk fenti kérelmünket. Az elnökség.

(*) **Az autonóm katolikus kör felolvasó estélye.** Az autonóm kath. kör. ma (kedden) délután 5 órakor tartja negyedik felolvasó estélyét az Ipartestület dísztermében. Az est műsora a következő: 1. Beethoven ária, éneklí Weichart Auróra. 2. Kanter Károly pápai prelátus: Ünnepi élet. 3. Immaculata, Mindszenty Gedeontól, szavalja Brunhuber Mariska. 4. Vass József dr.: Vallási eszme és társadalmi evolúció. A nagyon érdekesnek ígérkező előadásra felhívjuk olvasóink figyelmét.

(*) **A II. ker. jót. fillértársaság tisztelettel meghívja tagjait e hó 8-án d. u. 6 órakor tartandó értekezletre, fontos ügyek elintézésé végett, Donnavel Fülöp fácán-utcai vendéglőjében. Minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.**

HIREK.

Éhtifusz ötven községben.

A kormány akciója.

Távirati tudósítás.

Arad, december 6

Irtunk már arról, hogy Bihar megye számos községében éhtifusz pusztít. A lakosság irtózatos nyomora és a járvány folytonos terjedése erélyes akcióra indította a hatóságokat. A vármegye sürgős felterjesztést intézett a belügyminisztériumhoz, kérve a kormány segítségét.

A belügyminiszter megbízásából ma reggel Nagyváradra érkeztek Molnár dr. gazdasági felügyelő és Frank dr. közegészségügyi felügyelő. Móricz Ernő dr. biharmegyei főorvos azonnal jelentést tett a kormány megbízottjainak a járvány pusztításairól. A főorvos megdöbbenő képet adott a bihari epidemiáról. A tifuszjárvány a főorvos jelentése szerint *ötven községben szedett már áldozatokat*. A betegséget a lakosság iszonyu nyomora okozza, terjedését pedig a rendelkezésre álló eszközökkel lehetetlen meggátolni. A községekben uralkodó nyomor egyik elrémítő jele, hogy a lakosság *hosszu évek óta nem is látott főtt vagy sült húst*, úgy, hogy az aszszonyok nem is tudnak már a hússal bánni. Az emberek nagyrészt gyökerekkel táplálkoznak és a gyerekek teljesen elsatnyultak a hiányos táplálkozás miatt. Hozzájárul mindehhez, hogy a községekben alig van kut és a lakosság *mocsarakból iszik*. Így érthető, hogy a járvány napról-napra erősebben terjed és az orvosok nem győzik a kezelést.

A kormány megbízottai sörgönyileg intézkedtek, hogy a nyomor enyhítésére a hatóságok minden lehető megtegyenek. Már a legközelebbi órákban katonai különítmények mennek a megye községeibe, akik *tábori konyhákban fognak a lakosságnak főzni*. A további intézkedésekről holnap fognak határozni.

— **Az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptára** ujesztendőre pontosan megjelenik az eddigieket is fölülmuló gazdag illusztrációkkal és bő tartalommal. Az Aradi Közlöny kiadóhivatala már most figyelmezteti az előfizetőket, hogy *naptárt csak az kap, aki nincs hátralékban az előfizetési összeggel*.

— **Öröm a királyi családban.** Bécsből táviratozzák: Lipót Szalvátor főherceg neje, Blanka főhercegnő éjjel fiugyermeket szült. Ugy az anyja, mint a gyermek kitünően érzi magát.

— **Rekvium Damjanich János özvegyeért.** A hőslékü aradi vértanu most elhunyt özvegyének, Damjanich Jánosnénak lelkiüdvéért e hó 11-én szombaton délelött 9 órakor gyászisten-tiszteletet tartanak a minoriták aradi templomában.

— **A Kossuth-asztaltársaság társasvacsorája** Az aradi Kossuth asztaltársaság ma este társasvacsorát rendezett titkára, Schwarz Zsigmond tiszteletére, abból az alkalomból, hogy a törvényhatósági bizottság tagjává választották. A társasvacsorán Nagy Kálmán, Vadász Armand dr., Millig Mátyás, Füzessy János, Rosmanith Albert, Hönig Ottó és mások mondtak az ünnepeltre és családjára lelkes pohárköztöket.

— **A gyermek-kórház igazgató-főorvosa.** Ma délután tartotta Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ülését a gyermek-kórház bizottság, hogy a kórházi alapszabályok értelmében az igazgató főorvosi állásra a pályázók közül Károlyi Gyula gróf főispánnak ajánlatba hozzon kinevezésre. A bizottság egyhangulag Visky Pál dr.-t hozta javaslatba: A gondnoki állásra Probst Bétát ajánlja megválasztásra a törvényhatósági bizottságnak a kórház-bizottság. Az osztályvezető főorvosi állás betöltésére az igazgató tesz előterjesztést a főispánnak.

— **A spanyol király nagy beteg.** A *Gil Blas*-nak jelentik Madridból: *Alfonz* spanyol király komoly beteg. Az orrán daganat támadt, a füle pedig meggenyesedett. *Maure bourdeauxi* tanár a király megvizsgálása után kijelentette, hogy a király betegsége nagyon komoly. A tanár szerint csak a bordeauxi klinikán végezhetik el a szükséges műtétet. *Maure* véleményét több madridi előkelő orvos megerősítette. Madridban a hír nyomán nagy nyugtalanság keletkezett. Párisi politikai körökben azt hiszik, hogy a *Gil Blas* hire tuzott, a király betegségét fülgyuladásnak tartják, amely ellen legközelebb műtétet fognak alkalmazni. A műtétet egyik spanyol specialista is hajlandó lenne elvégezni, de azt valószínűleg külföldön fogja a király eszközölni.

— **Kórházi igazgató-orvos választás.** *Borosjenőn.* *Borosjenő*ről írják: Ma töltötték be a borosjenői kórház igazgató-orvosi állását. A pályázók közül kandidáltak *Luszt Ferenc* dr. simándi, *Lőrinc Béla* budapesti és *Balogh Ernő* tápiógyörgyei körorvost. A közgyűlés *Baloghot* választotta meg.

— **A cárné betegsége.** Rómából táviratozzák: A *Tribuná*-nak pétervári értesülése szerint, a cárné állapota rendkívül aggasztó. Az orvosok *lemondtak arról, hogy a cárnét életben tarthassák*. A cárt előkészítették a katasztrófa bekövetkezésére.

— **Jungát Székesfehérvárra szállították.** Székesfehérvárról táviratozzák: *Junga Sebő* két honvédszázados kíséretében tegnap Székesfehérvárra utazott. Megérkezés után a három tiszt kocsiba ült és a pályaudvarról a honvédkerületi fogházba hajtottak, ahol Jungát nyomban egyik tiszti cellában helyezték el. A Jungát kísérő két százados pedig a honvédkerületi parancsnokhoz sietett. Jungát a városban kevesen ismerték fel. A százados nagyon sápadt és izgatott volt. A katonai hatóság teljesen elzárkózik minden félvilágosítás elől, még azt sem mondják meg, hogy Jungát miért szállították Székesfehérvárra.

— **Uj ügyvéd.** *Bedő Árpád* dr. városi kihágási bíró, szombaton, a marosvásárhelyi ügyvédvizsgáló bizottság előtt sikerrel vizsgázott és ügyvédi oklevelet kapott.

— **Az üldözött Arcubasev.** Pétervárról jelentik: A „*Szanin*” szerzője, *Arcubasev* ellen az orosz államügyészség büntető eljárást tett folyamatba új regénye miatt, melyben az orosz parasztnozgalmakat tárgyalta és az orosz dragonyosok vadságát és a katonai és polgári hatóságok jogi tájékozatlanságát teszi kemény bírálat tárgyává. Munkájában egyes hatósági személyeket megnevez. Amennyiben az *Arcubasev* ellen emelt vádak beigazolást nyernek, az íróra három esztendei várfogság vár.

— **Halálozás.** Megirtuk, hogy *Szablóczky Gusztáv* honvédőrszörmekest, aki eltűnt lakásáról. Mezőkovácsházán teljesen lerongyolódva és eszméletlen állapotban találták meg. Beszállították az aradi kórházba, ahol elmebajtt állapították meg rajta. *Szablóczky* ma az elmeosztályon kínos szenvedés után elhunyt.

— **Hirlapírók betegsegélyző pénztára.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Budapesti Ujságírók Egyesületének betegsegélyző pénztára ma választmányi ülést tartott, melyen *Singer Zsigmond* bejelentette, hogy a gyűjtés eddig körülbelől 37.000 koronát eredményezett és az összes lapkiadók bejelentették hozzájárulásukat. Ennek következtében a betegsegélyző pénztár már legközelebb megkezdí működését. A pénztár elnöke *Singer Zsigmond*, a „*Pester Lloyd*” főszerkesztője lesz. A Vidéki Hirlapírók Szövetsége belépett a pénztár kötelekébe. Minden beteg hirlapíró 5 korona napi segélyt kap.

— **A vingai főszoigabíró — diszpolgár.** *Merczyfalva* község németajku lakossága megtudja még becsülni a kiváló és érdemes tisztviselőt. Jelét adta annak, midőn a vingai járás érdemes főbíráját, *Pongrácz Miklóst* a község diszpolgárává választotta. *Pongrácz Miklós* munkásságával rá is szolgált e kitüntetésre. Midőn a község lakossága tapasztalta a fáradhatatlan ügybuzgóságát, szeretetének és megalgedésének jeléül érdemes bíróját e hó 1-én tartott közgyűlésén egyhangu lelkesedéssel a község diszpolgárává választotta. A díszes okmányt a község nevében *Zeréner József* bíró és *Láuger Nándor* jegyző adta át az ünnepeltnek lelkes beszéd kíséretében, aki meghatva mondott köszönetet a ritka kitüntetésért.

— **André nyomában?** Berlinből jelentik: *Montrealban* megint hírek keringenek *André*ről, az évek előtt eltűnt sarkutaóról. Egy katolikus hittérítő azt jelentette páspökének, hogy a Kanada legészakibb részén lakó eskimó törzsek között járva ezek elmesélték neki, hogy évekkel ezelőtt léghajón lebozsátkozott közibük két fehér ember, akik hosszabb időt töltöttek közöttük és ott is haltak meg.

— **A vesztőhelyre.** A 13 vértanu kivégzési helyének megváltására újabban befolyt adományok: Eddig befolyt 57729 kor. 77 fill., Győr-ladamér község 3 kor., Siklós község 100 kor., Soósd község 20 kor., doroszlói kath. kör. 10 kor., Doroszló község 25 kor., Egy ismeretlenül maradni óhajó egyén adománya 3000 kor., Uzon község 5 korona, Blamár Ödön főgymn. tanár Ungvár 12 kor., Németpróna község 10 kor., kiskunfélegyházi főszoigabíró 85 kor. 70 fill., dernői köjegyzség 30 kor., Kovács Kálmán kir. jbiró Sepsisztgyörgy 26 kor. 10 fill., nyitravidéki körjegyzség 10 kor., összesen 61066 kor. 57 fill. Az aradi ipartestület jegyzői irodájában a következők adakoztak: *Nagy István* 1 kor. 80 fill., *Breicska Károly*, *Helmi Adám*, *Scheibel Vilmos*, *Bozsk János*, *Schaffer Benő*, *Kovács Sándor* 1-1 kor., *Hammer Vilmos*, *Salgó Klárka*, *Losonczy Lajos* 50 fill., *Ries J.* és társa, *Márton Jakab*, *Dániel Dávid*, *Steingl Károly*, *Koch Mór*, *Waldmann Izidor*, *Lénárt András*, *Gartner Márk*, *Brau Miksa* 40 fill. Összesen 12 korona 90 fill. Eddigi gyűjtés 339 kor. 86 fill., összeggyűjtés eredménye 352 korona 76 fillér.

— **Titokzatos holttest.** Berlinből táviratozzák: Tegnap délelött a hajósok a Breslauerstrasseban levő gázgyár közelében egy teljesen megcsontított női holttestet fogtak ki a *Spree* folyóból. A testnek csak a törzse volt meg. A papirrongyokba burkolt holttest állapotából ítélve 8-14 napig lehetett a vízben. Sejtik, hogy az ismeretlen nő, akinek a holttestét ilyen rettenetesen feldarabolták, nagy állatiassággal végrehajtott kéjgyilkosságnak esett áldozatul, bárha a rendőrség azt az esetet sem tartja kizártnak, hogy magzatelhajtás történt, melybe a nő belehalt és a holttestet, mielőtt a folyóba beledobták, felismerhetetlenné tették. A rendőrség 2000 márkát tűzött ki a tettesek kézrekerítésére.

— Rablótámadás nappal. Budapest közbiztonságát ugyancsak különös színben tünteti föl az a rablás, amelyet vasárnap reggel kilenc órakor követte el a Dunaparton, a Viktória gőzmalom közvetlen közelében. *Krajnovics* Illés tizennyolc éves üveges segéd, nagybátyjának, *Tanaszics* István bajkormányosnak látogatására igyekezett, aki a Margit hid mellett, a Dráva nevű vontató gőzösn tartózkodott. Amikor a gőzmalom elhagyta, elővette szivartárcáját és rágyújtott. Ebben a pillanatban váratlanul mellette termett egy marcona külsejű, hatalmas erejű ember, aki hirtelen torkon ragadta, földre terpte és minden értéktárgyától, — aranyórájától, láncától s pénztárcájától, amelyben negyven korona volt — megfosztotta. Az utonálló közben oly erősen szorongatta a torkát, hogy képtelen volt segítségért kiáltani. A rabló, miután teljesen kifosztotta áldozatát, karjaiba kapta a szerencsétlen *Krajnovicsot* és beledobta a Dunába. A jég hideg vizben a szegény ember csak nagynehézzen tudta felszínre tartani magát és már már a legnagyobb veszedelem fenyegette, amikor kétségbeesett kiáltásaira figyelmesekké lettek a parlon járók. Néhány hajóslegény osónakon odaavezett a fuldokló leányhoz, akit nagy ügygyel-bajjal kimentettek borzalmas helyzetéből. A rabló elmenekült, de keresik a detektívek.

— Kettős gyilkosság. Zólyomból jelentik: Hegyhát községben *Lupták Pál* és *Furbját Márton* földművesek hazafelé tartottak estefelé az erdőből. Az uton észrevették, hogy két legény állandóan kíséri őket, akisben régi ellenségeket ismerték fel. Hogy az összehitkezést elkerüljék, letértek az útról, ezek azonban megkerülték őket és egy bokor mögé bujtak és mikor a két munkás előttük elhaladt, *Farkuják Márton* és testvére, *György* előugrott és konyhakésekkel nekitámadt a két embernek. *Luptákot* a szó szoros értelmében felkoncolták, míg *Furbját* hat késszurással ejtették súlyos sebet. A gyilkosokat elfogták. Azért követik el tettüket, mert a két testvér anyja viszonyt folytatott *Luptákkal*.

— Elfogott zsebtolvajok. Tegnapelőtt délelőtt *Biró György*, a Valasztó utca 26. szám alatt lakó gazdálkodó, azt vette észre, hogy konyhájában valaki jár. Mire a szobából kiszaladt, a konyha már üres volt. Az utcára ment és látta, hogy nem messze a ház kapujától két fiatal ember pénzen osztozkodik. Rendőrt hívott, aki igazolásra szólította fel az idegeneket. Az egyik *Hanke Károly* brassói származású, foglalkozás nélküli sütésegédnek, a másik *Friedmann Ármán* lugosi pincérnek mondotta magát. Előállításukkor bevallották, hogy besurranó tolvajok és *Biró* konyhájában annak mellényéből egy korona husz fillért loptak el. A rendőrség a multjuk iránt kezdett érdeklődni. Meztudta, hogy *Friedmann* lopásért négy ízben volt büntetve, *Hanket* pedig országosan körözik. Mikor a beszerzett adatokat eléjük tartotta a rendőrség, bevallották azt is, hogy utazó zsebtolvajok. *Hanke* november 30. án reggel fél hatkor az autobuszon a vasúthoz ment és *Büchler Mór* aradi kereskedő zsebéből ellopta annak pénztárcáját. Bevallotta továbbá, hogy társa november 29. én a vasúton négy rendbeli zsebtolvajlást követett el és hogy ő a csanádi vasút aradi állomásán egy parasztember zsebéből osente el a tárcát. A rendőrség átkísért tíz ifjúkoru bűnöket az ügyészségre.

— Adomány a pankotai cigányiskolának. *Gartner Lipót* családi ünnepélyén *Reich Alfréd* 2 korona 11 fillért gyűjtött a pankotai cigányiskola számára. A pénzt az Aradi Közlöny kiadóhivatala rendezetési helyére juttatja.

— Egy katonai léghajó ka'andja. Körösladányból jelenti tudósítók, hogy ott tegnap délben a község felett négy ötszáz méter magasságban egy léghajót vettek észre, amely a sebes erős szélben teljesen megdülve haladt északnyugatról délnyugat felé. A léghajó kosarában, mint azt szabad szemmel is észre lehetett venni, két személy ült, akik a heves szélviharban ugyancsak kényelmetlen helyzetben voltak a léghajó ingó kosarában. Szabad szemmel is látni lehetett, hogy a két személy hatalmas erőfeszítést fejt ki, hogy a kosárból ki ne essenek, mindkettő göresösen kapaszkodott a bálion köteleibe és ideges viselkedésükről látszott, hogy veszedelmes helyzetben vannak. A szél egyre erősödött, úgy hogy a léghajó sebessége óriási mód fokozódott. A viharban a léghajó egyik utasa a gázcsapot kinyitotta, úgy hogy a léghajó a következő pillanatban már szállni kezdett lefelé. A léghajó és utasai, mint tudósítók jelzi, a körösladányi natárban szálltak le. A leszállás sok veszedelemmel járt. Mikor a léghajó kosara már 10 méter magasságban lehetett, egy szélrohám újra elkapta és a kosár teljes erővel egy szalmakazalba vágódott. Mindkét utas kiesett belőle, de szerencsére fennmaradtak a szalmakazalon és egyiknek sem lett komolyabb baja. A léghajó a teherből megkönnyebbülve 30—40 méter magasra szökött fel és gazdátlanul haladt tovább délkelet irányában. Körülbelül 2 kilométerre szállt le a baleset helyéről, ahol a katonatisztek, mert ezek voltak a léghajó utasai, kocsit fogadtak s csakhamar megtalálják a leszállt léghajót, amelyet aztán kocsira raktak és a legközelebbi vasuti állomásra szállították, ahol Budapestre adták fel a léghajót és alkateszeit s maguk is felutaztak Budapestre. A léghajó utasai bécsi katonatisztek voltak.

— Letartóztatott gyujtogató című hírünkre vonatkozálag *Konkoly János* a következőképpen adja elő a tényállást: *Rusz András*, az elfogott gyujtogató néhány év előtt nálam mint kocsis volt alkalmazva és azon jó bánásmód, amelyben nálam részesült, felbátorította őt arra, hogy egyik leányomat (ki már akkor egy tisztességes iparos jegyese volt) nőül kérje, amit természetesen megtagadtunk neki és ez időtől kezdve lett ő ellenségünk, ami elbocsátását vontatta maga után. Ezután uton-utfélen fenyegetődzött, még a gyujtogatás előtt is az udvaromra berontott és ott fenyegetett engem és családomat, akik ki sem mertek jönni a házból. Ekkor szintén kiutasítottam őt és egy félóra mulva már égett mindenem. Ő szintén ott volt és nézte, de a bizonyítás hiányában a rendőrség nem tartóztathatta le. Ez az igazi tényállás.

— Orvtámadás. Déváról jelentik: *Jánosi László* petrozsényi erdőőr a főszolgabírósnál 200 embert jelentett fel, mert a felügyelete alatt álló járási erdőből rendszeresen fát lopkodtak. A feljelentett emberek boszut esküdve elhatározták, hogy *Jánosit* agyonverik. Mikor *Jánosi* egy vendéglőből kilépett, *Muxer Petru* több ember élén megtámadta és revolverét igyekeztek elvenni, mialatt botokkal hátulról le akarták ütni. Az erdőőr többször a támadókra lött és egyik golyó *Muxer Petrut* a karján érte. A támadók erre megfutottak. *Jánosi* erdőőr a botütésektől súlyos sebesülést szenvedett. A támadókat a csendőrség elfogta.

— Veszett kutya garázdálkodása Brádon. E hó 4-én egy veszett kutya garázdálkodása nagy riadalmat okozott fényes nappal Brádon. Négy gyermeket, egy tehenet és több kutyát mart meg, míg végre ártalmatlanná tették. A gyermekeket ma felszállították Budapestre a Pasteur-in'ezetbe.

— Perzsa szőnyegraktáramat a Neuman-palotában Széchenyi-utcai oldalon megnyitottam. Szíves pártfogást kérek. Tisztelettel *Schwarz Zsigmond*. 4392

— Életunt felirónó. A rendőrség előállította *N. A.* tizenhat esztendőös kávéházi felirónót, mert lakásadónője azzal gyanusította meg, hogy több ruhadarabot ellopott tőle. A leány, aki jelenleg állás nélkül van, tagadta a lopást és bevallotta, hogy egyéb tiltott módon szerzett magának kenyeret. A rendőrség orvosi vizsgálatra utasította és egy rendőrrel kísértette fel a városháza első emeletén lévő orvosi hivatalba. Míg a rendőr bentjárt a helyiségben, a folyosón sirdogáló leány az udvarra nyíló ablakpárkányra lépett, kinyitotta az ablakot és leakart ugrani. *Lászka Ferenc* tisztviselő észre vette ezt, egy ugrással az ablaknál termett és elkapta a már ugrásra kész leány karját, aki tusakodni kezdett megmentőjével. Ennek azonban sikerült őt az ablakból visszarántania és átadta a rendőrnek. A rendőrség ígérte vette az életuntnak, hogy nem követ el öngyilkosságot.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban december 6-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: Született: *Karácsonyi János* napszámosnak *József* nevű fia, *Körmendy Alajos* kefekötőnek *Szilárdka* nevű leánya, *Lakatos Zsigmond* cipészsegédnek *Mária* nevű leánya, *Kuzman György* napszámosnak *János* nevű fia, *Lukacza Tódor* napszámosnak *Gergely* nevű fia. Meghalt: *Deller Lipót* 77 éves magánzó, *Krista Erzsébet* 5 éves leány, *Moldován Sándorné* 73 éves napszámos neje, özv. *Koresik Jánosné* 70 éves napszámosné, *Pap Demeter* 58 éves szatócs, özv. *Nadra Mihályné* 70 éves magánzóné, *Patrasics József* 31 éves lakatossegéd, *Sposta Károly* 21 éves közhonvéd Házasságot kötött: *Vetési Dénes* motorvezető *Keresztes Erzsébet*tel, *Guttman Izidor* kereskedő *Weisz Bertával*.

— *Kossak* csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. *Weitzer János*-utca 3. sz. Telefon 657. 2811

— *Weisz Hugó* fényképész kéri megrendelőit, karácsonyra szánt felvételeiket csakis előjegyzés szerint eszközöljék. Telefon 211. 4562

— „*Nádler-féle Hófehér fogtisztítószer*“ hódít az egész világon. Kapható *Vojtek* és *Weisz* drogueriájában Aradon. 4271

— *Szabó féle pármái ibolya szappan* a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes illata s bőrpuhító üdítő hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Ha igazán finom szappannal akar mosdani, felesleges, hogy drága külföldi szappant vegyen. Egy darab 70 fill., 3 drb. 2 kor. Készíti *Szabó Béla* pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Aradon *Vojtek* és *Weisz*, *Hánzu Nesztor* és *Hegedűs Gyula* cégeknél. 3943

— *Francia likörök* legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér *Vojtek* és *Weisznál*. 17

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz. 1942

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinyo-Lipócai Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Bárki meggyőződést szerezhet arról, hogy csakis

Kilényi C. és Társa

kék golyóhoz címzett áruházában

József főherceg-ut 11. szám alatt

szerezheti be legelőnyösebben mindennemű női ruhaszövet, barchet, vászon, kész fehérnemű és trickó áru szükségletét.

4158

Kérünk próbavásárlást eszközölni.

BŐRBAJOKAT,

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, a melyek vérszegénységből erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle Emulsió

szüntet meg legjobban. A legtisztább alkatrészek, amelyek izletes módon könnyen emészthető krémmé egyesítettek a kiváló SCOTT-féle eljárás által, a 5741/5

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan hírnevet biztosítottak számára ezeknél a bajoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.
Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjék figyelembe venni.

TANÜGY.

(—) A miniszter döntése Brenner Antal ügyében. Főjelentés folytán tudvalevőleg kiderült, hogy Brenner Antal mezőkovácsházi községi tanító, aki a közoktatás terén különben nagy érdemeket szerzett magának, oklevél nélkül nyerte el állását s működött több mint 30 év óta. A megvádolt tanító nem is igyekezett eltitkolni a dolgot, úgy, hogy a fegyelmi eljárás nyomában elrendeltetett ellene. Az esetnek az közlésönöz érdekességét, hogy működése ellen abszolúte nem lehetett kifogást emelni, sőt a kir. tanfelügyelő azt egyenesen kiválóknak állította. Ez indította arra a osánádmegyei közigazgatási bizottságot, hogy a bünvádi feljelentéstől eltekintsen. Elrendelte ellene a fegyelmi vizsgálatot, de állásától nem függesztette fel s a minisztériumhoz intézett fölterjesztésében utalt a tulnyomó enyhítő körülményekre. Most érkezett le a bizottsághoz a miniszter döntése. Hozzájárult a közigazgatási bizottság felfogásához s a tanító ellen beszüntette a további eljárást. Nem engedte azonban meg, hogy eddigi működési helyén újra megkezdje a tanítást, hanem a közszolgálat érdekében áthelyezését kilátásba helyezte. Kötelezővé tette egyúttal reá nézve, hogy képesítését 1910. év július haváig megszerezze.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktörzsda.

Távirati tudósítás.

Budapest, december 6.

Kínálat mérsékelt, vételkedv gyenge, 4000 mm. változóan.

Arak 50 kilonként számlítva:

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Tengeri 1910. májusra	6.60—6.61	6.62—6.63
Buza 1910. áprilisa	13.67—13.68	13.69—13.70
Zab 1910. áprilisa	7.56—7.57	7.56—7.57
Rozs 1910. áprilisa	9.91—9.92	9.95—9.96
Őz 1910. októberre	11.66—11.67	11.67—11.68
Buzs 1910. májusra	13.47—13.48	13.49—13.50
Rozs 1910. októberre	8.78—8.79	8.82—8.83

Zárul 5 órakor

Csztrák hitelrészvény	670.50
Magyar hitelrészvény	781.75

Budapest köbányai sertéskereskedelem.

— December 6. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 400—400 kilogrammig rjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 153—54 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 153—155 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 144—145 fillérig.

Sertéselészám: december hó 2. napján volt készlet 22745 darab, december 3 napján felhajtott 18 darab, dec. 3. napján elszállított 202 darab, december 4. napjára maradt készletben: 22,543 darab.
A hizott sertés üzlet irányzata nyugodt.

IDEGENEK ARADON.

— December 6. —

Fehér Kereszt szálloda. Back Mór utazó Budapest. — Hochmann Zsigmond utazó Budapest. — Zneker Imre utazó Budapest. Ledert Vilmos utazó Budapest. — Glaser Gyula gyár-igazgató Budapest. — Kemény Andor dr. táblabíró Budapest. — Deutsch Emil utazó Budapest. — Faragó Lajos utazó Budapest. — Virágh Sándor körjegyző Petris. — Fedler Samu utazó Bécs. — Fischer Dezső utazó Budapest. — Munk Gyula utazó Budapest. — Willheim Jenő utazó Budapest. — Stern József kereskedő Békéscsaba. — Mocsonyi József utazó Kápolnás. — Jousz Oszkár igazgató Ménas. — Wark Sándor utazó Temesvár. — Kardos Mór kereskedő Zsolna.

Központi szálloda. Katits Antal igazgató Budapest. — Szirtes László dr. orvos Kolozsvár. — Hubai Pál hivatalnok Nagylak. — Faragó Andor könyvelő Gyula. — Szántó Soma könyvelő Gyula. — Biszleiter M. főerdész Kisjenő. — Metar Gyula birtokos Buttyin. — Weim Adolf utazó Budapest. — Jomasy Péter titkár Bules. — Mátvány Ferenc felügyelő Budapest. — Beivizskler Vilmos m. kir. államvasuti felügyelő Budapest. — Handel Béla könyvelő és neje Ujpest. — Hegedüs Lajos utazó Budapest. — Berger Ignác utazó Bécs.

Pannonia szálloda. Tanszig Sándor vállalkozó Orsova. — Schauer Gábor dr. szolgabíró Borosjenő. — Péterfy Győző kereskedő Budapest. — Feris Dezső igazgató Debrecen. — Iván Gyula gazdatiszt Nagylak. — Tami Zsigmond körjegyző Almás. — Haller János magánzó Kolozsvár. — Fischer Antal kereskedő Apáti. — Kálmán Dezső utazó Bécs.

Vass szálloda. Kreiner Rezső tisztviselő Grác. — Kohn Miksa utazó Budapest. — Kiss Miksa utazó Szabadka.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1909. évi december hó 7-én:

C) bérlet.

C) bérlet.

T a i f u n.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Lengyel Menyhért dr.

SZEMÉLYEK:

Dr. Tokeramó	Beregí S.	Hona	Novák Irén.
Jo hikavra	Polgár S.	Teri	Zalay Margit.
Kobayasi	Várny Jenő.	Elnök	Dolly Lajos.
Omayi	Boda Fe. enc.	Védő	Belinszky.
Bruck	Kulcsár L.	Ügyész	Gerő János.
Lindner	Ditrői Mór.	Esküdt	Leóvey Leó.

Közdote este 7 óra fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909 december 7-én, kedd:

1. A fsvágó és a halál. Dráma. — 2. Vigasztalhatatlan özvegy. Böhözat. — 3. Ünnepegy a Hudson folyón. Látványosság — 4. Elnyelt szívacs. Humoros. — 5. Az alkoholista megtérése. Dráma. — 6. Kazán kastély. Látványosság. — 8. Pali menyasszonya. Humoros.

Előadások délután 5 órától kezdve.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTÉR.*

Figyelmeztetek mindenkit, hogy fiamnak, Békeffy Lászlónak se pénzt, se árut senki ne adjon hitelbe, még az általa felmutatott utalványra sem, mert a mai naptól kezdve adósságaiért felelősséget nem vállalok.

Máriaradna, 1909. dec. 5.

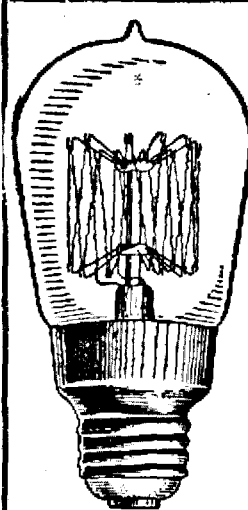
Békeffy Sándor,

4376

m. k. állatorvos.

* Az ezen rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

TANTAL-LÁMPA

A legjobb femszálás izzólámpa. Arammegtakarítás kb. 60%. Fehér fényvel ég. Rázkódásoknak ellen áll. Egési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét. Minden helyzetben, tehát fölfelállóan, ferdén, eldalt egyformán, kifogástalanul ég. Olcsóbb a többi femszálás izzólámpánál. Nagyobb rendeléseknél magas rabbat.

Megrendelhető: 4270

Magyar Siemens-Schuckert-művek-nél

Budapest, V., Lipót-körut 5. szám.

SZULTANORRÁE

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bőr- és dús lithion-tartalmu ásvényvíz.

Kiválóvegyiösszetételüköve kezteben sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknel, csúzos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferencz lövőterépari 22. Kútkezelőség: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városházzal szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268. Fejér Gyula, telefon 71. sz. 3751

Vendéglő átvétel.

Szíves tudomására adom a n. é. közönségnek és kedves vendégeimnek, hogy a Ferenc-tér és Orczy-utca sarkán volt korcsmahelyiségemet eladtam és egyik régi jóhírnevű és a Nagy Sándor-utcában levő

Cserebogár vendéglőt

megvettem Legfőbb törekvésem új helyiségemben is az lesz, hogy kedves vendégeimnek, jó ételek és tisztán kezelt kitünő italok által továbbra is szíves pártfogásukat kiérdemeljem. Kérem a n. é. közönség szíves támogatását, vagyok kitünő tisztelettel 4592

Hlavicza Rezső vendéglős.

Pénzt

jelzálog, amortisatio és váltó fedezetre földbirtokra és városi bérházakra legelőnyösebben közvetít

Szücs F. Vilmos

Aradon, Karolina-utca 8. sz. saját ház a fiék posta mellett.

Karácsonyra!

A legszebb karácsonyi ajándék
a könyv!

Ifjúsági iratok
magyar, német és francia nyelvűek.

DISZMÜVEK
és Képeskönyvek

egyszer átolvasva mint alkalmi vételek, kifogástalan tiszta állapotban előnyös és tömeges beszerzés folytán üzletben

potom árért

szerezhető be. **Minden ideig újdon-
ság raktáron. Terjedelmes jegy-
zékkel kívánatra készséggel zo-
gálok.**

Igen eredeti
karácsonyi diszek, csodagyer-
tyák, gyönyörű idei

ujdonságok.

Diszlevélpapírokból a
meglevő készletet csak-
nem saját árban árusítom.

AZ ÖSSZES
zenemű ujdonságok raktáron.

**emlékkönyvek,
imakönyvek**

dus választéka.

90,000 kötetes kölcsönkönyvtár
**30,000 kötetes zeneműköl-
csönző intézet**

Kiváló tisztelettel 2544

Kerpel Izsó

könyv- és papirkereskedése

Aradon, **Andrássy-tér 20.**

Telefon 385. szám.

5612 - 1909. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világosi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Viktoria takarékos hitelint. r. t. aradi cég végrehajthatónak Balázs József őszentannai lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 kor. tőkekövetelés annak 1908. évi június hó 20. napjától járó 6% kamata egy a csalakozás kimondása Őszentanna mezőgazdasági pénztára javára 427 kor az első ujszentannai takarékos r. t. javára 535 kor. tőke, Muszka Juon Őszentannai lakos javára 13 kor. 60 fill. költs. és Zimmermann Károly javára 193 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte. Az aradi kir. törvényszék. illetve a világosi kir. járásbíró területén levő Őszentanna községben fekvő és az őszentannai 1260. sz. tjkvben A. I. 2. sor. 36. hrsz. és 40. 6. sz. 1. beltelkes házra 957 kor. mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi december hó 23 án Őszentanna községhez tartozó megmaradó nyilvános árverésen a kikiáltási ár 2/3-án alul eladni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át banatpénzzel készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elegendes elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, árverési vevő tartozik nyomban a bánatpénzt a vételár 10%-ig kiegészíteni. Világos, 1909 évi október hó 9-én.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

4586 **Povolni,**
kir. járásbíró.

Diamant Jeno

épület- és díszmű-bádogos.

Méhelye és

kész áru raktára: **Ka-
zinczy-utca I.** (Polgári flutsko-
lával szemben.)

Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

63922—I. b/1909.

Építési anyageladás.

A soborsini m. pénzügyőri szakasz irodájában 1909. december 20-án délelőtt 10 óra-kor a Soborsin Valemárei ártéri Maros-híd lebontásából kikerült fa és vasanyag 1923 korona 25 fill. kikiáltási ár mellett készpénzért a kikiáltási áron felül legtöbbet ígérőnek el fog adni. 4569

Bánatpénz 100 korona.

Arad, 1909. december 4.

1060 - 1909. vhtó. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósnak 1908. évi 19490. sz. végzése következtében Dr. Avramescu Vazul M.-Radnai ügyvéd által képviselt Lengyel István javára végrehajtást szenvedett ellen 79 kor. s jár. erejéig 1909. évi november hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m. hordók, kádak, sertés és 10 hectoliter bor és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a M.-Radnai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 804. számú végzése folytán 79 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi május 26. napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 57 kor. 75 fillérben bíróság már megállapított, költségek erejéig végrehajtást szenvedett ménési lakásán, 1909. évi december hó 11-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendel-
tetik

Kelt M. Radna, 1909. november hó 27. napján.

Burgmann,
4573 kir. bír. végrehajtó

688 - 1909. vhtó. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbírósnak 1909. évi V. 10/11. számú végzése következtében Dr. Petrutiu Jusztin ügyvéd által képviselt özv. Vale Tódorné javára 156 kor. s jár. erejéig 1909. évi október hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 672 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: termények, takarmány, sertések, stb. nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a Kisjenői kir. járásbírósnak 1909. évi V. 10/14 számú végzése folytán 156 korona tőkekövetelés, és eddig összesen 267 korona 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Kerülsön leendő megtartására 1909. december hó 22-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kintüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendel-
tetik.

Kelt Kisjenőn, 1909. évi december hó 2. napján.

Balassa,
4571 kir. bír. végrehajtó

APRÓ HIRDETÉSEK.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstnemeleket ki váltok és veszek. Farkas Streicher Arad, Tököly-tér 1. 1771

„Gyöngyvirág“.

Hiába vártam. Levele van a kiadóhivatalban azon jelige alatt, melyre levelét küldte. Minden esetre újból ott leszek hatodikán. 4521

Jrodistanő

aki fűszerszakmában némi jártassággal bír, azonnal felvétetik. Ajánlatokat H. S. jelige alatt továbbít a kiadóhivatal. 4568

Luxenburg gróf,

Lehár Ferenc nagysikerű operettje 2 füzet á 8 K.-ért kapható Ingusz I. és Fia zeneműkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 178

Azonnal kiadó

egy 2 szobás modern lakás erkéllyel, konyhával, előszobával, fürdőszobával stb. mellékhelyiségekkel. Bővebbet Ziffer Sándornál, Szabadság-tér 16. 4480

A legjelesebb

szépirodalmi ujdonságok február végéig érvényben maradó kiadói, jelentékeny árleszállítással kaphatók Kerpel Izsó könyvkereskedésében Aradon. 3911

Juliska!

Miért nem ad életjelt magáról. Várom válaszát mielőbb. 4572

Úgyes fiatalember,

ki a kirakat rendezésben jártas, felvétetik Rosenblüh H. és Társa divatüzletében. 4570

Füzuletem részére

gyakornokot vagy fiatal hivatalnokot keresek. Vas József, Ujarad. 4568

Kassinger utca 5. szám alatt

egy pincehelyiség raktárnak vagy műhelynek igen alkalmas, azonnal kiadó. 4585

Szőlőkarót

7 láb magasat prima tölgyfából szállít waggonszámra Branyicska állomásról Vass József fakereskedő Ujarad. 4584

Jolnai „Világlapját“

számonként 24 fillér vagy bérletben összes kedvezményekkel, eredeti árban házhoz szállítom. — 100.000 kötetes kölcsönkönyvtáram minden jelentékeny új művel bővitve. Krausz Paulin, Színházépület. 3241

Tisztességes,

intelligens, szép megjelenésű urileány, jelenleg a fővárosban alkalmazva, szerény feltételek mellett január 1-re finomabb üzletbe elárúsítónőnek vagy hasonló állásba ajánlkozik. Fizetési és szolgálati feltételeket kér e lap kiadóhivatalába: K. M. 77. 4588

Kiadó

egy modernül butorozott szoba csukott erkéllyel. Bővebbet a kiadóhivatalban. — Külön bejárt. 4561

Minden nő szereti

a szép ékszert karácsonyi és újévi ajándéknak legcélszerűbb.

Legizesebb kivitelben olcsón kapható

Waldmann I.

arany és ékszművesnél Szabadság-tér 14. (Fiume kávéház mellett.) 3491

6524—1909. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A mradnai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Muresanul takarékpénztár végrehajthatónak 94 kor. — fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tör-

vényszék illetve a mradnai kir. járásbíróság területén levő, dumbrovczai 340. sz. tkvi A. I. 1—4. sor 1048/a. 1160/a. 1497/1508/b. 1238. hrszi ingatlanokra a C 1. t. a. özv. Csukurica Gyorgyéné javára bekebelezett özvegyi jog érintetlen hagyásával 493 kor. a dombrovczai 158. sz. tkvi A) I. 1. sor (350. 351.) hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedettek jutalékára 851 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik — s annak megtartására határidőül 1910. évi február hó 4-ik napjának d. e. 10 órája Dombrovcza községéhez tüzetik ki.

Ezen árverésen a fentirt ingatlan birtok jutalék a kikiáltási ár két harmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni. Amennyiben ezen összeg el nem éretik, az árverést a kiküldött felfüggeszti

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3338. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

M.-Radnán, 1909. évi november hó 22-én.

Polgár,

kir. jbtó.

4575

RADÓ GYULA

női felöltő áruháza

ARAD, szemben a Minorita-templommal.

Őszi és téli ujdonságok:

Legújabb női felöltők.

Tailleur made costumök.

Utazó angol raglanok.

Szörme kabátok és bundák.

Intézeti leánykabátok.

Gyermekek felöltők.

3874

Rendkívül nagy választékban.

Telefon szám 238.

Telefon szám 238.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Nyomatott Berger és Wirth budapesti festékgyárának festékével.